

1ST
Edition
2016

అల్ హందు లిల్లాహ్, హజ్ మరియు ఉమ్రా లోని మూలస్థంభాలు, అనివార్యమైన విషయాలు నిబంధనలు, నిషేధించబడిన పనులు, వాటి విశిష్టతలు, ఉపదేశాలు, పద్ధతుల గురించి సులభంగా ఈ తెలుగు పుస్తకంలో వివరించబడింది.

HAJJ & UMRAH

IN THE LIGHT OF QUR'AAN & SUNNAH

హజ్ మరియు ఉమ్రా

ఖుర్ఆన్ మరియు హదీస్ వెలుగులో

సంగ్రహణ

అర్షద్ బషీర్ ఉమలీ మదనీ

MBA, M.Phil, Pursuing Ph.D from Switzerland.

Founder & Director - AskIslamPedia.com

పరిశీలకులు

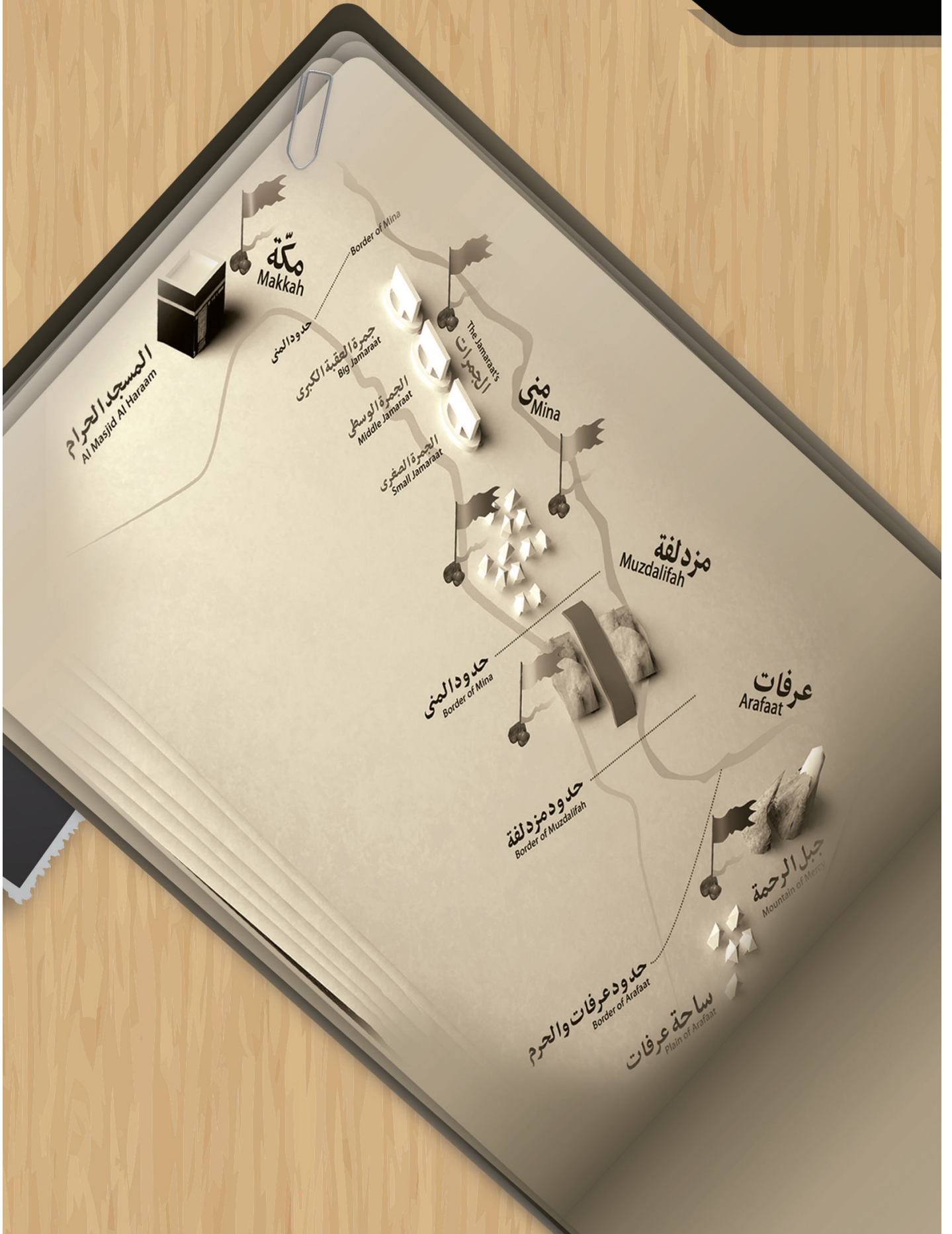
అనీస్ ఉర్ రహమాన్ ఆజ్ఝీ ఉమలీ మదనీ

سابق مفتی موسم حج، حرم مکی، سعودی عرب

తాహా ఖాలిద్ ఉమలీ మదనీ

استاذ الاساتذہ، فقیہ و محدث

HAJJ GUIDE

హజీ మరియు ఉమా ఖుర్ఆన్ మరియు హదీస్ వెలుగులో

ముందుమాట

అల్ హద్దు లిల్లాహి వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహ్. వ అలా ఆలిహీ వ అస్ హాబీహీ అజ్ మయీన్ అమ్మాబాద్

ఇస్లామీయ ఐదు మూలస్థంభాలలో హజీ ఒక ముఖ్యమైన మూలస్థంభం. (సూరా ఆలి ఇవ్రాన్ 3:97, సహీహ్ బుఖారి హదీస్ నెం 8). అల్లాహ్ తరపున విధిగా చేయబడిన ఆరాధనలో హజీ కూడా ఒకటి. దీని ద్వారా దాసుడు తన సృష్టికర్త అయిన అల్లాహ్ యొక్క మెప్పు పొందేటందుకు తన ధన, మాన, ప్రాణాలను ధార పోస్తాడు. దీనివల్ల అతని ప్రభువు అతని ఎడల ప్రసన్నుడవ్వాలని ఆశిస్తాడు.

ఏ కార్యమైనా స్వీకరించబడాలంటే, ఇస్లాంలో రెండు షరతులు ఉన్నాయి

1. చిత్త శుద్ధి, అంటే చేసే కార్యాలన్నీ కేవలం అల్లాహ్ ని మెప్పించటానికే చేయాలి.
2. కార్యాలన్నీ ఖుర్ఆన్ (బోధించిన విధంగా) మరియు సున్నత్ (దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం బోధనల) ప్రకారంగా ఉండాలి.

దీని అర్థం ఏమిటంటే, హజీ [హజీ యాత్ర చేసేవాడు] అన్ని రకాల షిర్క్ (బహుదైవారాధన) నుండి, ఇతరులకు చూపించే గుణము (ప్రదర్శనా బుద్ధి - రియా) నుండి, ధర్మంతో సంబంధంలేని కొత్త పోకడలు (బిద్ అత్) మరియు అన్ని రకాల అవిధేయ పనుల నుండి దూరంగా వుండాలి. అంతేకాక వీలైనంత వరకు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం)కు అన్నిటిలో విధేయత చూపాలి.

దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం ఇలా అన్నారు: “ఖుజా అన్ని మనాసికకుమ్”. సహీహ్ అల్ జామె : 7882 (ఓ ప్రజలారా!, హజీ విధానాలు, పద్ధతులు నా దగ్గర నేర్చుకోండి). కావున ఈ చిరు పుస్తకం దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం ఇచ్చిన అదేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్రాయబడింది. దీని వల్ల ప్రజలకు హజీ చేయడంలో సౌకర్యము కలగాలన్నదే మా అభిలాష.

ఈ చిరు పుస్తకంలో హజీ, ఉమ్రాలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. ఉదాహరణకు - ఆజ్జలు, ప్రాముఖ్యతలు సులువైన రీతిలో, బల్లెట్ పాయింట్ లతో, నెంబర్ లతో, చిత్రాలతో, ప్రధాన శీర్షికలతో, అతి సులభమైన రూపంలో తయారుచేయబడ్డాయి. హజీ లేదా ఉమ్రాలకు వెళ్ళేవారు ఈ చిరు పుస్తకాన్ని ఒక మార్గనిర్దేశినిగా ఉపయోగించవచ్చు.

ఈ చిరు పుస్తకాన్ని ప్రచురించడంలో ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా నాకు సహాయం చేసిన ప్రతి ఒక్కరికీ నేను మనస్ఫూర్తిగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా షేక్ అనీసుర్ రహ్మాన్ ఆజ్ఞీ ఉమరి మదనీ, తాహ్ సయీద్ ఖాలీద్ ఉమరి మదనీ, మరియు ASKISLAMPEDIA.COM లోని సహోదరులందరికీ, ప్రత్యేకించి జనాబ్ మస్సూర్ గారికి, జనాబ్ రఫీ గారికి, షేక్ అబ్దుల్లా ఉమరి, షేక్ ఉస్మాన్ ఉమ్రీ, షేక్ నూరుద్దీన్ ఉమరి, ముహమ్మద్ అబ్దుల్ వాసీ ఉమరి (PhD) (Translator), షేక్ మోయినుద్దీన్ ఉమరి, షేక్ అబ్దుర్రహ్మాన్ ఉమరి మదనీ, ముహమ్మద్ ముజాహిద్ ఉమరి, ముహమ్మద్ మాజిద్ ఉమరి, జనాబ్ అబ్దుల్లా బాజుబైర్ మరియు వీరందరి సవరించారానికి అలాగే దీనిని రోమన్ ఇంగ్లీషులో మార్చిన జనాబ్ ఫహిం గారికి, జనాబ్ జావీద్ గారికి, డాక్టర్ జిజి ఉర్రహ్మాన్ గారికి ఇంకా నా అర్ధాంగిని నస్తీన్ ఫాతిమాకు నా కృతజ్ఞతలు. అలాగే పుస్తకాలని వీడియో మరియు మొబైల్ యాప్ లో మార్చిన జనాబ్ నిజాముద్దీన్, జనాబ్ అబ్దుల్ రహ్మాన్, ఇష్ తియాక్ అహ్మద్ మరియు ముస్తాఖ్ మరియు ఈ పుస్తకాన్ని తెలుగులో అనువాదం చేసిన సయ్యద్ రియాజ్ మరియు ముహమ్మద్ సాదిక్, అలాగే తెలుగులో దీనిని పరిశీలించిన SM రసూల్ షర్ఖి గారికి కూడా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను, అల్లాహ్ వీరందరిపై తన కరుణను మరియు అనుగ్రహాలను ప్రసాదించుగాక! ఆమీన్.

నన్ను ఇంత సమర్థవంతునిగా, అర్హునిగా తీర్చిదిద్దిన జామియా దారుస్సలాం ఉమరాబాద్, మరియు జామియా ఇస్లామీయ మదీనా మునవ్వర్ యొక్క ఉపాధ్యాయులు అందరికీ కూడా నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. అల్లాహ్ మా యొక్క మరియు వారి యొక్క మంచి కర్మల త్రాసుని బరువు చేయుగాక. ఆమీన్.

చివరిగా నా దుఆ ఏమనగా, ఆరాధన యొక్క ఈ అతి ముఖ్యమైన విధిని సులువుగా ఆచరించేందుకు అనువుగా మలచటానికి మేము చేసిన ఈ కృషిని అల్లాహ్ అంగీకరించి తుది దినానికై దీనిని మా కొరకు ఫలవంతం చేయుగాక. ఇంకా నాకై, నా తల్లిదండ్రులకై, నా కుటుంబీకులకై మరియు సహాయకులకై ఇహపరలోకంలో మోక్షానికి కారణం చేయుగాక!

నా కోసం దుఆ చేయమని నేను హజీలను వేడుకుంటున్నాను.

వస్సలాం అలైకుం

అర్షద్ బషీర్ మదనీ

స్థాపకుడు (Founder, Director)

ఆన్లైన్ ఇస్లాం వీడియో.COM (AskIslamPedia.com)

IMPORTANT PHONE NUMBERS

During the Hajj

Ambulance

997

Hospital

+9662 5361280, 5380891
5367398

Rescue
Emergency

911, 112 & 08

Police

999

Traffic

993

Fire

998

గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు

విషయసూచిక

హజ్ మరియు ఉమ్రా చెక్ లిస్ట్

హజ్ మరియు ఉమ్రా మూలస్థంభాలు, తప్పనిసరిగా చేయవలసిన పనులు, చేయకూడని పనులు, అనుమతించబడిన పనులు

ఉమ్రా పద్ధతి

హజ్ పద్ధతి

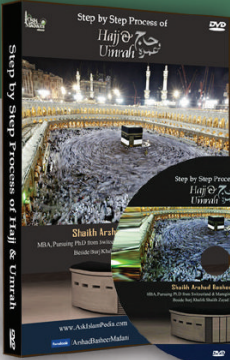
పవిత్ర నగరం మదీనా శుభ ప్రయాణం

హజ్ మరియు ఉమ్రా లో చేసే పూర్తి ప్రార్థనలు

అల్లాహ్ యొక్క మంచి పేర్లు

గమనిక: ఈ పుస్తకం యొక్క Android app మరియు DVD కూడా లభించును.

Type AskIslamPedia in Google PlayStore

ఉమ్మా చెక్ లిస్ట్

1. తహారత్ మరియు పరిశుభ్రతతో మీఖాత్ చేరుకొని బిగ్గరగా “అల్లాహుమ్మ లబ్బైక ఉమ్మతన్” (ఓ అల్లాహ్ ఉమ్మా కోసం నేను హాజరయ్యాను) అని చెప్పి ఉమ్మా సంకల్పం చేసుకున్నారా?
2. ఇప్రోమ్ ధరించారా? ఇప్రోమ్ నియమాలను పాటించారా?
3. మీకు తల్బియా పదాలు గుర్తున్నాయా? లబ్బైక్ అల్లాహుమ్మ లబ్బైక్ లబ్బైక్ లా షరీక లక లబ్బైక్. ఇన్నల్ హద్దు వన్నీమత లక వల్ ముల్క్ లా షరీక లక్. (నేను హాజరు అయ్యాను ఓ అల్లాహ్! నేను హాజరు అయ్యాను. నేను హాజరు అయ్యాను. నీకు భాగస్వాములెవరూ లేరు. నేను హాజరు అయ్యాను. ప్రశంసలన్నీ, అనుగ్రహాలన్నీ నీవే. సార్వభౌమత్వం అంతా నీదే. నీకు భాగస్వాములెవరూ లేరు.)
4. మస్జిదె హారాంలో ప్రవేశించేటప్పుడు చదవాల్సిన దుఆ మరియు దాని పద్ధతి పాటిస్తున్నారా?
5. మొదటి తవాఫ్ (తవాఫ్ ఖుదూం) మొదలెట్టే ముందు “ఇజ్జిబా” స్థితిలో ఉండటాన్ని మీ కుడి భుజంపై నుండి వస్త్రాన్ని తీసివేయడాన్ని మర్చిపోవద్దు.
6. తవాఫ్ (కాబా ప్రదక్షిణ) మొదలెట్టే ముందు ‘హజరె అస్వద్’ (నల్ల రాయి) ను చుంబించడం, తాకడం లేదా అటు వైపు చేయి చూపి మొదలెట్టారా?
7. రమల్ (తవాఫ్ లోని మొదటి మూడు ప్రదక్షిణల్లో వేగంగా నడవడం) కేవలం పురుషులకే, స్త్రీలకు కాదు అని మీకు తెలుసా?
8. కాబా చుట్టూ ఏడు ప్రదక్షిణలు (తవాఫ్) పూర్తి చేశాక, రెండు రకాతుల నమాజ్ చేశారా? (ఖుర్ఆన్ మరియు సహీహ్ హదీసులలో తవాఫ్ చేసేటప్పుడు ప్రతి ప్రదక్షిణలో వేర్వేరు దుఆ చదవాలని లేదా ప్రత్యేకమైన దుఆ చదవాలని ఏమీ లేదు. అయితే ఖుర్ఆన్ చదవవచ్చు లేదా దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహివ సల్లం చేసిన ఏ దుఆలు అయినా చేయవచ్చు.) ఖుర్ఆన్ లోని ఈ ఆయత్
 رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
 “రబ్బనా ఆతినా ఫిద్దునియా హసనతవ్ వ ఫిల్ ఆఖిరతి హసనతవ్ వ ఖినా అజా బన్నార్” (“ప్రభూ! మాకు ప్రపంచంలోనూ మేలును ప్రసాదించు, పరలోకంలో కూడా మేలును ప్రసాదించు. ఇంకా మమ్మల్ని నరకాగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడు”) - ఈ దుఆను రుక్నె యమానీ మరియు హజరె అస్వద్ మధ్యలో పఠించటం మర్చిపోలేదు కదా !!
9. కాబా చుట్టూ 7 ప్రదక్షిణలు పూర్తి చేశాక రెండు రకాతుల నమాజ్ మఖామె ఇబ్రాహీం వద్ద లేదా వీలైన చోట ఇతర స్థలంలో ఎక్కడైనా చేయడం మరచిపోకండి. నమాజ్ తరువాత జం జం నీళ్ళు త్రాగారా?
10. సఫా నుండి సయీ మొదలుపెట్టి 7 ప్రదక్షిణలు పూర్తి చేశారా? దాని నియమాలు మరియు దుఆలు మరవకండి. సయీ చేసేటప్పుడు పురుషులు పచ్చ బల్బుల మధ్య వేగంగా నడవటం మరవవద్దు.
11. సయీ తరువాత పురుషులు తలవెంట్రుకలన్నీ తీయాలి మరియు స్త్రీలు తమ వెంట్రుకల్లోంచి ఒక అంగుళం కత్తిరిస్తే సరిపోతుంది.

హాజ్ చెక్ లిస్ట్

1. జిల్ హిజ్జా 8 వ తేదీన హాజ్ కోసం ఇప్రోమ్ ధరించారా? (మీరు ఉండే చోటు నుంచి లేదా మీఖాత్ నుండి)
2. హాజ్ కోసం మనసులో సంకల్పం చేసుకున్నాక, 'అల్లాహుమ్మ లబైక హజ్జన్' (ఓ అల్లాహ్ నేను హాజ్ కోసం వచ్చాను) అని నోటితో పలికారా? తల్బియా నిరంతరంగా చదువుతూ ఉండండి.
3. జుహర్ నమాజ్ "ఖసర్" మినాలో చదివారా? (మిగతా నమాజులు కూడా సమయం ప్రకారం చదవండి).
4. జిల్ హిజ్జా 8 వ తేదీ రాత్రి మినాలో గడిపారా?
5. గుర్తుంచుకోండి! 9వ జిల్ హిజ్జా నాడు సూర్యోదయం తరువాత మినా నుండి అరఫాకు తల్బియా, తక్బీర్ (అల్లాహు అక్బర్), తహ్మీల్(లా ఇలాహ ఇల్లాహ్) చదువుతూ బయలుదేరాలి.
6. వీలయితే అరఫా మైదానంలో, జుహర్ నమాజ్ సమయంలో ఇమాం ఇచ్చే ఖుత్బా (ప్రసంగం) వినాలి.
7. జుహర్ సమయంలో ఖుత్బా (ప్రసంగం) తరువాత, జుహర్ మరియు అసర్ నమాజులు కలిపి జమాత్ తో జమా బైతుస్సలాతైన్ మరియు "ఖసర్" చేయాలి.
8. అరఫా రోజు ఎక్కువగా ప్రార్థనలు (దుఆలు) చేసుకుంటూ ఉండాలి.
9. అరఫాలో జుహర్ మరియు అసర్ నమాజులు చదివాక, ఖిల్లా వైపు తిరిగి ఎక్కువగా దుఆ చేయండి.
- 10 సూర్యుడు అస్తమించాక మఫ్రిబ్ నమాజ్ చదవకుండా, తల్బియా చదువుతూ ప్రశాంతంగా ముజ్గలిఫా వైపు వెళ్ళండి.
11. ముజ్గలిఫాలో మఫ్రిబ్ మరియు ఇఫా నమాజులు కలిపి జమా బైతుస్సలాతైన్ మరియు "ఖసర్" చేయాలి.
12. ఈ రాత్రి ముజ్గలిఫాలో విశ్రమించాలి.

13. జిల్ హిజ్జా 10వ తేదీన సూర్యోదయానికి ముందు ముజ్జలిఫా నుంచి మినాకు, ప్రశాంతంగా తల్బియా చదువుతూ వెళ్ళండి.
14. సూర్యోదయం తరువాత జవ్రూ ఉఖ్బా (పెద్దదాని)పై 7 రాళ్లు కొట్టాలి. [దీన్ని రమీ అంటారు]
15. రమీ (షైతానుకు రాళ్లు కొట్టడం) తరువాత ఖుర్బానీ ఇవ్వాలి.
16. ఖుర్బానీ ఇచ్చాక పురుషులు తలవెంట్రుకలను గొరిగించుకోవాలి (దీనిని హాలఫ్ అంటారు) లేదా చిన్నవిగా కత్తిరించుకోవాలి (దీనిని తఫ్ఫీర్ అంటారు) మరియు స్త్రీలు తలవెంట్రుకల నుంచి ఒక అంగుళం మాత్రం కత్తిరించుకుంటే సరిపోతుంది.. ఇక మీరు ఇప్రూమ్ దుస్తులు తీసేసి, సాధారణ దుస్తులు ధరించవచ్చు.
17. ఇప్పడు మినా నుండి మక్కాకు వెళ్లి తవాఫ్ ఇఫాదా చేయాలి, జం జం త్రాగి, సయీ చేసి, మినాకు తిరిగి వెళ్ళాలి.
18. తఫ్ఫీఫ్ దినాలు (10, 11, 12, 13) జిల్ హిజ్జా లోని ఈ తేదీల రాత్రులను మినాలో గడపాలి. ప్రతి రోజు జవాల్ (అంటే సూర్యుడు నడినెత్తి నుండి వాలిన) తరువాత మూడు జమరాత్ (షైతాన్ ను సూచించే స్తంభాల) పై రాళ్లు విసరాలి.
19. జిల్ హిజ్జా 12వ తేదీన సూర్యాస్తమయానికి ముందు మినాకు బయలుదేరండి. లేదంటే ఆ జిల్ హిజ్జా 13వ తేదీ రాత్రి మినాలో గడపండి, మధ్యాహ్నం (జవాల్) తరువాత రమీ చేసి మినా నుండి బయలుదేరండి.
20. మక్కా నుండి బయటకు వెళ్ళే ముందు తవాఫ్ విదా (వీడ్కోలు తవాఫ్) చేయడం మరువకండి.

హజ్ మరియు ఉమ్మా యొక్క అర్కాన్, వాజిబాత్, మమ్నూఆత్, జాఎజ్ పనులు

అర్కాన్ మరియు వాజిబాత్ మధ్య వ్యత్యాసం

గమనిక: రుకున్ నిర్వహించకపోతే, హజ్ లేదా ఉమ్మా పూర్తి కాదు.

గమనిక: తెలిసీ లేదా తెలియక, ఒక వాజిబ్ పనిని మరచినచో, దం(ఒక మేకను బలి ఇవ్వడం) తప్పనిసరి అవుతుంది. జంతు బలి (మేక బలి) హరం సరిహద్దు ప్రదేశంలోనే చేయాలి. దాని మాంసాన్ని మక్కాలోని బీదవారికి ఇవ్వాలి. హజ్ ఇందులో నుంచి తినరాదు.(1)

ఉమ్మా లోని అర్కాన్

- 1 ఇఫ్రామ్ ధరించడం, అనగా ఉమ్మా మొదలుపెడుతున్నానని మనసులో సంకల్పం చేసుకోవడం.(2)
- 2 కాబా ప్రదక్షిణ (తవాఫ్). (3)
- 3 సఫా, మర్వా ప్రదేశాల మధ్య సయీ (నడవడం) చేయడం.(4)

ఉమ్మా లోని వాజిబాత్

- 1 మీఖాత్ నుండి ఇఫ్రామ్ ధరించి నోటితో పలుకుతూ సంకల్పం చేయడం.
- 2 తలవెంట్రుకలన్నీ గొరిగించడం. లేదా పూర్తిగా తీసివేయడం.(5)

గమనిక: కొందరు విద్వాంసులు వీటిని అర్కాన్ గా పరిగణించారు.

హజ్ లోని అర్కాన్

- 1 ఇఫ్రామ్ ధరించడం, అనగా హజ్ మొదలుపెడుతున్నానని సంకల్పం చేయడం.
- 2 జిల్ హిజ్జా 9వ తేదీన మధ్యాహ్నం (జవాల్) తరువాత, అరఫా మైదానంలో ఉండడం.
- 3 10వ జిల్ హిజ్జా నాడు లేదా ఆ తరువాత తవాఫ్ జియారహ్ చేయడం.
- 4 సఫా, మర్వా ప్రదేశాల మధ్య సయీ (నడవడం) చేయడం.

ఆధారాలు

- (1) (ముఅత్తా మాలిక్ - కితాబుల్ హజ్ - బాబు మా యఫ్ అలు మన్ నసీయ మిన్ నుసుకహి షైఅన్ :940)
- (2) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబున్ ఫిల్ ఇఫ్రాది వల్ కిరాని బిల్ హజ్జి వల్ ఉఫ్రతి - హదీస్ : 1232)
- (3) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు జవాజి త్తవాఫ్ అలా బయారిన్ వ ఫైరిహి - హదీస్ : 1275)
- (4) (సహీహ్ అల్ బుఖారి - కితాబుల్ హజ్ అబ్ వాబుల్ ఉఫ్రతి - బాబు మతా యహిల్లల్ ము'తమిరు - హదీస్ :1793)
- (5) (సున్నన్ అన్ నసాయి - కితాబుల్ మనాసిక్ - ఇష్ అరుల్ హద్ ఇ ఐన యక్ సిరుల్ ము'తమిరు -హదీస్ : 2987, సహీహ్)

హాజ్ లోని వాజిబాత్

- 1 మనం బస ఉన్న చోటు నుండి లేదా మీఖాత్ నుండి ఇహ్రామ్ ధరించడం, నోటితో పలుకుతూ సంకల్పం చేయడం.
- 2 జిల్ హిజ్జా 9వ తేదీ మఫ్ఫిబ్ వరకు అరఫా మైదానంలో ఉండడం.
- 3 జిల్ హిజ్జా 10వ తేదీ రాత్రి ముజ్జలిఫాలో గడవడం.
- 4 జిల్ హిజ్జా 10వ తేదీ ఖుర్బాని ఇచ్చాక, తల గొరిగించడం లేదా తల వెంట్రుకలు చిన్నవిగా కత్తిరించుకోవటం.

గమనిక: కొందరు విద్వాంసులు దీన్ని అర్కాన్ గా పరిగణించారు.

- 5 జిల్ హిజ్జా 10వ తేదీ నాడు పెద్ద జమ్రాపై రాళ్లు విసరాలి మరియు 11, 12 జిల్ హిజ్జా రోజున వరుసగా మూడు జమ్రాత్ లపై అల్లాహు అక్బర్ పలిస్తూ 7 రాళ్ల చొప్పున విసరాలి. 13 జిల్ హిజ్జా రాత్రి మినాలో గడపాలనుకున్న వ్యక్తి ఆ రోజు, మూడు జమరాత్ లపై రాళ్లు విసరాలి.
- 6 11, 12 జిల్ హిజ్జా రాత్రులు మినాలో గడపాలి. ఎవరైనా 13 జిల్ హిజ్జా రాత్రి కూడా మినాలో ఉండదలిస్తే, ఉండవచ్చు.
- 7 తవాఫ్ విదా (వీడోళ్లు తవాఫ్) నెరవేర్చాలి.

హాజ్ యొక్క షరతులు

హాజ్ విధి కావటానికి షరతులు

- 1 **ఇస్లాం:** ముస్లిం అయి ఉండడం తప్పనిసరి. అవిశ్వాసి (ముస్లిమేతరుడు) హాజ్ చేసినప్పటికీ అతని హాజ్ స్వీకరించబడదు.
- 2 **వయోజనత:** ఇంకా వయోజనతకు చేరని వారిపై హాజ్ విధి చేయబడలేదు. ఒకవేళ చిన్న పిల్లలు హాజ్ చేస్తే అందులో ఎలాంటి దోషం లేదు. ఆ హాజ్ నఫిల్ (ఐచ్చిక) హాజ్ గా పరిగణించబడుతుంది. పెద్దయ్యాక స్థోమత ఉంటే మళ్ళీ హాజ్ చేయడం తప్పనిసరి. ఎందుకంటే, చిన్నప్పుడు చేసిన దానివల్ల హాజ్ యొక్క విధి నెరవేరదు.
- 3 **మతిస్థిమితం కలిగి ఉండాలి :** మతిస్థిమితం లేని మనిషి సంకల్పం గాని, ఇతర విధులు గాని నెరవేర్చలేడు. కనుక అటువంటి వారిపై హాజ్ విధి కాదు.
- 4 **శక్తి సామర్థ్యాలు:** మనిషి కాబా చేరడానికి ఆర్థికంగా స్థోమత కలిగి ఉండాలి. ఎవరైనా తమ వయసు మూలంగా లేదా అస్వస్థత మూలంగా హాజ్ చేయలేకపోతే, తమ హాజ్ ను ఇతరులతో చేయించాలి.

గమనిక: హాజ్ ప్రయాణంలో స్త్రీల వెంట మహూం వుండటం 'శక్తి సామర్థ్యాల' జాబితాలోకి వస్తుంది. ఏ స్త్రీకైనా మహూం లభించనిచో, ఆమెపై హాజ్ విధి కాదు. ఏ స్త్రీ అయినా మహూం లేకుండా హాజ్ చేస్తే, ఆమె హాజ్ అయితే పూర్తవుతుంది, కాని మహూం లేకుండా చేసిన పాపం ఆమెపై ఉంటుంది. ఆమె తన తప్ప పై అల్లాహ్ కు క్షమాపణ కోరాలి.

ఇఫ్రామ్ స్థితిలో నిషేధించబడ్డ పనులు మరియు దాని పరిహారం

నిషేధించబడిన పనులు

చిత్రాలు

1 తల, శరీరంలోని ఏ చోటు నుంచైనా కావాలని వెంట్రుకలు పీకటం, కత్తిరించటం, గొరగటం.

2 గోళ్ళు తీయడం, కత్తిరించుకోవడం.

3 సువాసన పూసుకోవడం.(దీని అర్థం టీ, పానీయాల యొక్క సువాసన కాదు, అత్తర్ యొక్క సువాసన అని అర్థం).

4 పురుషులు టోపీ, తలపాగా లేదా ఏదైనా బట్టతో తలను కప్పకోవడం

5 పురుషులు తమ శరీరఅంగాల మాదిరి తయారు చేయబడిన లేక కుట్టబడిన దుస్తులు ధరించడం. (ఉదాహరణకు- షర్ట్, ఇన్నర్స్, స్వెటర్లు, జాకెట్లు, ప్యాంట్లు, ట్రాక్ ప్యాంట్లు వగైరా). స్త్రీలయితే చేతి తొడుగులు, నిఖాబ్ (ముఖం కనిపించకుండా వేసుకునే బట్ట మొదలగునవి కప్పకోవటం).[1]

దాని పరిహారం

ఎవరైనా ఈ ఐదు నిషేధించబడిన విషయాలను పొరబాటున లేదా మరచిపోయి చేసినచో, దానికి పరిహారం అవసరం లేదు. వాటిని కావాలని చేసినచో, పరిహారం ఇవ్వడం తప్పనిసరి అవుతుంది. దీని పరిహారం - 3 రోజులు ఉపవాసం ఉండడం లేదా 6 గురు బీదవారికి అన్నం తినిపించడం లేదా దం (మేకను బలి ఇవ్వడం) చేయాలి.[2]

ఇఫ్రామ్ స్థితిలో నిషేధించబడ్డ పనులు మరియు దాని ఫలిహారం

నిషేధించబడిన పనులు

దాని ఫలిహారం

6 అడవి జంతువులను వేటాడటం లేదా ఇతరులకు వేటలో సహాయపడటం

వేటాడబడిన జంతువుకు సమానమైన ఆవును గాని, ఒంటెను గాని, మేకను గాని బలి ఇవ్వాలి. లేదా దాని మూల్యంతో ధాన్యం కొనుగోలు చేసి ఒక్కో నిరుపేదకు ఒక 'ముద్' చొప్పున ధాన్యం నిరుపేదలకు దానం చేయాలి. లేదా దానికి సమానంగా ఉపవాసాలు పాటించాలి.(3)

7 పెళ్లి నిశ్చితార్థం లేదా పెళ్లి చేసుకోవడం లేదా ఇతరులకు ఇందులో సహాయపడటం.

మనస్ఫూర్తిగా పశ్చాత్తాపం చెందుతూ మరల పెళ్లి చేసుకోవాలి.(4)

8 భార్యను ముద్దుపెట్టుకోవడం లేదా గుండెకు హత్తుకోవడం.

మనస్ఫూర్తిగా పశ్చాత్తాపం చెందాలి.

9 భార్యతో సంభోగం చేయడం.

ఒకవేళ ఈ సంభోగం 10 వ తేదీన (జమరహా కుబ్రా)కు రాళ్ళు కొట్టటం కంటే ముందు జరిగినట్లయితే అతని యొక్క హాజ్ (వృధా) బాతిల్ ఆయిపోతుంది. తన హాజ్ వృధా అయినప్పటికీ అతను (ప్రాయశ్చిత్తంగా) మిగతా పనులు పూర్తి చేయాలి. ఒక ఆవు లేక ఒక ఒంటె కుర్బానీ చేసి మక్కాలోని పేద వారికి పంచాలి. ఆ హాజ్ విధిని మళ్ళి నెరవేర్చాలి. ఒకవేళ 10 వ తారీకున జమరహా కుబ్రా)కు రాళ్ళు కొట్టటం తరువాత ఈ తప్పు జరిగినట్లయితే అతని హాజ్ సరిఅయిన హాజ్ అవుతుంది కాకపోతే అతను "దమ్" (బలి) ఇవ్వ వలసి వుంటుంది.(5)

STOP

STOP

గమనిక: ఇఫ్రామ్ స్థితిలో స్త్రీ రుతు లేక పురిటి రక్తస్రావానికి గురి అయితే, ఆమె ఒక్క కాబా ప్రదక్షిణ (తవాఫ్) తప్ప, మిగతా రుకున్ లు, వాజిబాత్ లు అన్నీ నెరవేర్చాలి.[6]

గమనిక: ఒక అభిప్రాయం ప్రకారం రుతుస్రావంలో ఉన్న స్త్రీలు మస్జిద్ లో కూర్చోరాదు. మరో వైపు షేక్ అల్లానీ పరిశోధన ఎలా వుందంటే రుతుస్రావంలో ఉన్న స్త్రీలు మస్జిద్ లో కూర్చోరాదు అనే హదీసులు అన్నీ జయిఫ్ (బలహీనమైనవి). కావున రుతుస్రావంలో ఉన్న స్త్రీలు మస్జిద్ లో కూర్చోవచ్చు. నేను రెండో అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను.

ఆధారాలు

- (3) (సూరా మాయిద :95) (4) (సహీహ్ ముస్లిం : 1409)
- (5) (ముఅత్తా మాలిక్ - కితాబుల్ హాజ్ - బాబ్ నికాహుల్ ముస్రీమి :773)
- (6) (బుఖారి :1560)

ఇఫ్రామ్ స్థితిలో అనుమతించబడ్డ పనులు

- 1 స్నానం చేయడం
- 2 తల మరియు శరీరాన్ని గోకటం.
- 3 మందులు వాడటం, గాయాలకు కట్టు కట్టడం.
- 4 కళ్ళకు సుర్మా పూసుకోవడం. కళ్ళలో మందు వేసుకోవడం.
- 5 హానికరమైన జంతువులను చంపడం.
- 6 ఇఫ్రామ్ దుస్తుల్ని మార్పుకోవడం.
- 7 ఉంగరం, కళ్ళద్దాలు, పర్సు, బెల్టు, గొడుగు మొదలైనవి వాడవచ్చు.
- 8 నూనె మరియు సబ్బు వాడవచ్చు, కాని, అందులో ఎలాంటి సువాసన ఉండకూడదు.
- 9 సముద్రపు జంతువులను వేటాడడం.

హాజ్ కి ముందుగా చేసే పనులు

- 1 అఖీదా సరిఅయి ఉండాలి (గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం తమను తాము షిర్క్ మరియు బిద్'అత్ నుండి రక్షించుకుంటూ తౌహీద్ మరియు సున్నత్ పై అమలు చేయడాన్ని ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ వదలకూడదు. (సూరా లుక్మాన్ 31 :13)
- 2 హాజ్ యొక్క నియమ నిబంధనలను నేర్చుకోవాలి.(1)
- 3 చెడుపనుల పై పశ్చాత్తాపం చెందాలి.(2)
- 4 తమ హాజ్ స్వీకరించబడాలని దుఆ చేయాలి.(3)
- 5 ఇతరుల హక్కులు నెరవేర్చవలసినవి ఉంటే ముందు వాటిని నెరవేర్చాలి.(4)
- 6 ఇంట్లో వారికి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన విషయం (వసియ్యత్) ఏదైనా ఉంటే చెప్పి బయలుదేరాలి.(5)
- 7 దైవభీతి కలిగిన వారితో హాజ్ చేయాలి.(6)
- 8 చూపులను మరియు మాటలను పరిరక్షించుకోవాలి.(7)
- 9 ప్రతి పనిలోనూ సున్నత్ ను ఆచరించాలి.(8)
- 10 ఆరాధనలో ఎక్కువ సమయం గడిపేటట్లు సంకల్పం చేసుకొని బయలుదేరాలి.(9)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ఇబ్న్ మాజా :184) (2) (సూరా అత్ తహ్రిం : 8) (3) (సూరా అల్ బఖర : 127) (4) (సహీహ్ ముస్లిం : 2581, తిర్మిజి : 2418)
 (5) (సహీహ్ బుఖారి : 2738, ముస్లిం : 1627) (6) (సూరా తౌబా : 119) (7) (సూరా అన్ నూర్ : 30, సహీహ్ బుఖారి : 6807)
 (8) (సహీహ్ అల్ జామి : 7882) (9) (సూరా అల్ బఖర : 197)

హజ్ మరియు ఉమ్రా యొక్క ప్రాముఖ్యత

- 1 ఉమ్రా చేస్తే పాపాల ప్రాయశ్చిత్తం అవుతుంది మరియు హజ్ ఎ మబ్రూర్ యొక్క ఫలితం స్వర్గం లభిస్తుంది.(10)
- 2 అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం (జిహాద్) తర్వాత హజ్ ఎ మబ్రూర్ అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన ఆరాధన క్రిందకు వస్తుంది.(11)
- 3 హజ్ చేసేవారు వారి పాపాల నుండి పూర్తిగా విముక్తి పొందుతారు, ఎలాగంటే పుట్టిన పిల్లవాడు ఎటువంటి పాపాలు లేకుండా పుడతాడో అలాగనే.(12)
- 4 హజ్ మరియు ఉమ్రా అనేక సార్లు చేయడం వలన బీదరికం పోయి పాపాలు పూర్తిగా క్షమించబడతాయి.(13)
- 5 హజ్ పూర్వపు పాపాలన్నిటిని తుడిచి వేస్తుంది.(14)
- 6 హజ్ మరియు ఉమ్రా చేసేవారి ప్రార్థన (దుఆ) స్వీకరించబడుతుంది.(15)
- 7 హజ్ మరియు ఉమ్రా స్త్రీలకు మరియు ముసలితనం సమీపించిన వారికి, చిన్న పిల్లలకు జిహాద్ తో సమానమైనది.(16)
- 8 రమజాన్ నెలలో ఉమ్రా చేస్తే హజ్ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది.(17)
- 9 హజ్ మరియు ఉమ్రా చేసే సమయంలో మధ్యలోనే చనిపోతే వారికి పూర్తి హజ్ పుణ్యం లభిస్తుంది.(18)

ఆధారాలు

- ((10) (సహీహ్ బుఖారి : 1773, ముస్లిం : 1349)
 (11) (సహీహ్ బుఖారి : 1519, ముస్లిం : 83) (12) (సహీహ్ బుఖారి : 1521, ముస్లిం : 1350) (13) (తిర్మిడీ : 810, సహీహ్) (14) (ముస్లిం : 121)
 (15) (ఇబ్న్ మాజా : 2493, హసన్) (16) (సహీహ్ బుఖారి : 1861, సహీహ్ అన్ నసాయి : 2463) (17) (సహీహ్ బుఖారి : 1863, ముస్లిం : 1256)
 (18) సహీహ్ అత్ తర్ఫీహ్ : 1114

ఉమ్రా

ఖుర్ఆన్ మరియు సున్నత్ వెలుగులో

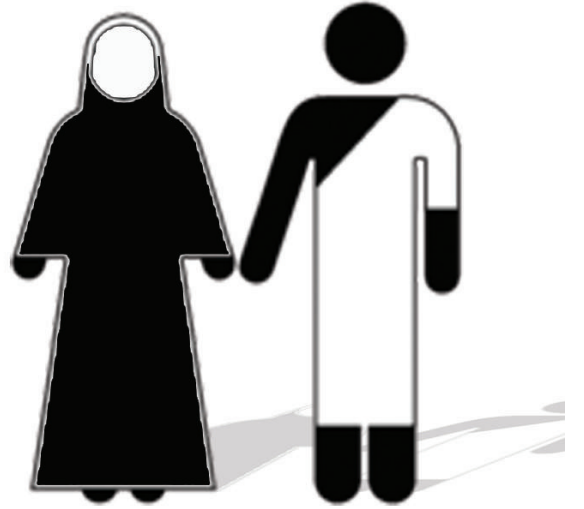
హజ్ ఎ తమత్తు చేయడానికి ఉమ్రా చేయడం తప్పనిసరి. కావున ముందుగా క్రింద చెప్పబడిన విధంగా ఉమ్రా చేయాలి.

ఉమ్రా చేసే ప్రతి ఒక్కరు క్రింది వాటిని గుర్తుంచుకోవాలి:

ఇహ్రాం

1 అవసరమైతే ముందుగానే వెంట్రుకలు కత్తిరించుకొని, స్నానం (గుస్) చేసి, సువాసన పూసుకుని ఇహ్రామ్ ధరించాలి.[1]

2 ఇహ్రామ్ ధరించండి, అనగా పురుషులు కుట్టబడిన దుస్తులను తీసివేయాలి, కుట్టబడిన రెండు దుప్పట్లు - ఒకటి లుంగీ మాదిరి క్రింది వస్త్రం, రెండోది భుజాలపై నుంచి మరో అంగవస్త్రం ధరించాలి. ఇహ్రామ్ దుస్తులు తెల్లవైతే బాగుంటుంది. అవి చాలా శుభ్రంగా ఉండాలి. స్త్రీలు

సాధారణ దుస్తుల్లోనే ఉండాలి. అవే వారికి ఇహ్రాం దుస్తులు. అయితే అవి ముఖం మరియు మోచేతులు తప్ప, శరీరం మొత్తాన్ని కప్పాలి. స్త్రీలు అలంకరణ మరియు ఇతర ఆకట్టుకునే వస్తువులేవి ఉంచరాదు. అవి మామూలుగా, ఎలాంటి ఆకర్షణలు లేకుండా ఉండాలి.[2]

చీలమండలాన్ని కప్పని పాదరక్షలు అనుమతించబడ్డాయి.

గమనిక: జిద్దాకు విమానం ద్వారా వెళ్ళేవారు విమానం ఎక్కటానికి ముందే ఇహ్రామ్ ధరించవచ్చు. కాని ఉమ్రా సంకల్పం మీఖాత్ చేరాక చేయాలి. నోటితో ఆ పదాలు చెప్పాలి.[3]

గమనిక: సంకల్పం అనేది మనస్సులో అనుకునే ఉద్దేశం, నమాజ్ మరియు ఇతర ఆరాధనల్లో సంకల్పం అనేది మనసులోనే చేయబడుతుంది. కాని హజ్ మరియు ఉమ్రాలో హృదయ సంకల్పంతో పాటు నోటితో కూడా దానిని ఉచ్చరించడం అవసరముంటుంది.

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు తీబ్ లిల్ ముస్తామి ఇందల్ ఇహ్రామి -- 1189, సునన్ అత్ తిర్మిజి - కితాబుల్ హజ్ అన్ రసూలుల్లాహి ﷺ - బాబు మా జాల ఫిల్ ఇగ్ తిసాల్ ఇందల్ ఇహ్రామి- హదీస్ :830) (2) (హజ్జతున్ నబీ ﷺ - బిన్ బాజ్)
- (3) (ముస్నద్ అష్ షాఫయి - షమీన్ కితాబల్ హజ్ మినల్ అమాలి - హదీస్ :1673)

మీఖాత్ మరియు సంకల్పం

3 మీఖాత్ చేరాక మనసులో ఉమ్మా సంకల్పం చేసుకుని

“అల్లాహుమ్మ లబ్బైక ఉమ్మతన్”

(ఓ అల్లాహ్! నేను ఉమ్మా కోసం హాజరయ్యాను) అని అనాలి.[1]

★ ఇలా చేయకుండా ముందుకు సాగితే దానికి పరిహారం ఇవ్వాలి (పరిహారంగా ఒక పశువుని జిబహ్ చేసి మక్కా పేదవాళ్ళలో పంచివేయాలి).

★★ ఒకవేళ ఇతరుల తరపు నుండి ఉమ్మా చేస్తున్నట్లయితే సంకల్పం తో పాటు ఆ మనిషి పేరు కూడా తీసుకోవాలి.[2]

ఈ విధంగా నన్న మాట : ‘అల్లాహుమ్మ లబ్బైక ఉమ్మతన్ అన్(ఆ మనిషి పేరు)....

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబున్ ఫిల్ ఇఫ్రాది వల్ కిరాని బిల్ హజ్జ్ వల్ ఉమ్మతి - హదీస్ 1232)
- (2) (సునన్ అబూ దావూద్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబుర్జాలి యహుజ్జ్ అన్ గైలిహి - హదీస్ :1811, సహీహ్)

★★★ ఒకవేళ మక్కా ముకర్రమా కు చేరుకోవడంలో ఏదైనా ఆటంకం ఏర్పడుతుందన్న భయం ఉంటే హజ్ ఉమ్రా చేయడానికి సంకల్పం చేసుకునేటప్పుడు ఈ దుఆ చదివితే చాలా మంచిది

“అల్లాహుమ్మ మహిల్లి హైసు హబస్తని”

(ఓ అల్లాహ్! నీవు నాకు నిర్బంధించిన చోట నేను ఇఫ్రామ్ నుండి విముక్తి పొందుతాను)[1] ఎందుకంటే, ఏదైన అనుకోని సంఘటన వల్ల ఇఫ్రామ్ తీసివేసే పరిస్థితి వస్తే, అతను తన ఇఫ్రామ్ ను తీసివేయడంలో ఎలాంటి దోషం లేదు. అతను దం (బలి) ఇవ్వాలి అవసరం ఉండదు.

అతను మక్కా చేరుకోలేని పరిస్థితిలో దం (బలి) ఇవ్వకుండా ఇఫ్రామ్ తీసివేయవచ్చు.

★★★★ ఇది నఫిల్ హజ్ అయితే “ఖజా” చేయవలసిన అవసరం లేదు, కాని విధిగా వున్న హజ్ ను చేస్తున్నప్పుడు ఇది చెల్లదు. భవిష్యత్తులో స్థామత కలిగినప్పుడు అతను తప్పకుండా మళ్ళీ హజ్ చేయవలసిందే.

★★★★★ ఇఫ్రామ్ ధరించడానికి ముందు ప్రత్యేకమైన నమాజ్ ఏది లేదు. కాని, ఏదైనా నమాజ్ తరువాత ధరించడం మంచిది. [2]

జాల్ హులైఫా (మదీనా మీఖాత్) వద్ద రెండు రకాతుల నమాజ్ చదవడం మంచిది అని కొందరు ఇస్లామీయ విద్వాంసుల అభిప్రాయం. అయితే ఇది ఇఫ్రామ్ నమాజ్ కాదు. ఇది ఆ ప్రదేశానికి ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యత వలన చేసే నమాజ్.

అల్లాహ్ యే ఎక్కువ తెలిసినవాడు.

తల్బీయా

4 ఇఫ్రామ్ ధరించాక తల్బీయా బిగ్గరగా చదవండి

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ
لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ لَشَرِيكَكَ

“అబ్బైక్ అల్లాహుమ్మ అబ్బైక్, అబ్బైక్ లా షరీక అక అబ్బైక్,
ఇన్నల్ హమ్ద్ వన్నీ మత అక వల్ ముల్క్ లా షరీక అక్”

(నేను హాజరయ్యాను, ఓ అల్లాహ్, నేను హాజరయ్యాను. నేను హాజరయ్యాను, నీకు భాగస్వాములెవరూ లేరు, నేను హాజరయ్యాను. కారుణ్యాలన్నీ, ప్రశంసలన్నీ నీవే. సార్వభౌమత్వం కూడా నీదే, నీకు భాగస్వాములు లేరు). [3]

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ బుఖారి - కితాబున్నికాహ్ - బాబుల్ అక్యా ఇ ఫిదెసి - హదీస్ :5089)
- (2) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబ్ తక్లిదల్ హద్ ఇ వ ఇష్ ఆరిహి ఇందల్ ఇఫ్రామ్ - హదీస్ :1243)
- (3) (సహీహ్ అల్ బుఖారి - కితాబుల్ హజ్ - బాబుత్తల్బీయా - హదీస్:1549)

★ తల్బియా ఘనత: హజ్ చిహ్నాలలో తల్బియా ఒకటి. తల్బియా బిగ్గరగా చదవబడే, ప్రతిధ్వనించబడే హజ్, ఉత్తమమైన హజ్.[1]

ఒక మనిషి తల్బియా చదివినప్పుడు, అతని కుడి మరియు ఎడమ వైపు దిగ్మండలాల వరకు ఉన్న రాళ్లు మరియు మొక్కలు అన్నీ అతని వెంట “లబైక్” అంటాయి. దాని ప్రతిఫలం తల్బియా చదివిన మనిషి ఖాతాలో వ్రాయబడుతుంది.[2]

క్రింద ఇవ్వబడిన ఈ తల్బియా దుఆలు కూడా దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం ద్వారా ధృవీకరించబడ్డాయి:

1 “లబైక్ ఇలాహ్ హఖ్”

(నిజమైన ఆరాధ్యుడా!, నేను హాజరయ్యాను)[3]

తల్బియా తరువాత దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం మరి కొన్ని దుఆలు చదివే అనుమతి ఇచ్చారు. అవి:

2 “లబైక్ జల్ మఆరిజ్ లబైక్ జల్ ఫవాజిల్”

(నేను హాజరయ్యాను, ఓ జెన్నత్యాల స్వామీ! . నేను హాజరయ్యాను, ఓ ఘనతలకు యజమానీ!)[4]

“లబైక్ అల్లాహుమ్మ లబైక్ లబైక్ వ సాదైక్ వల్ ఖైరు ఫియదైక్ లబైక్ వర్ రగ్ బావు ఇలైక వల్ అమల్”

(నేను హాజరయ్యాను ఓ అల్లాహ్, నేను హాజరయ్యాను, నీ ఆదేశాలను నెరవేర్చడానికి నేను హాజరయ్యాను. అన్ని మేళ్ళు నీ చేతుల్లోనే వున్నాయి, నేను హాజరయ్యాను, ఇంకా ఆసక్తి మరియు ఆచరణ నీ వైపే వుంది.) [5]

★★మహిళలు కూడా తల్బియా బిగ్గరగా చెప్పవచ్చు. (తమ పక్కనున్న మహిళలు వినే అంత బిగ్గరగా)[6]

ఆధారాలు

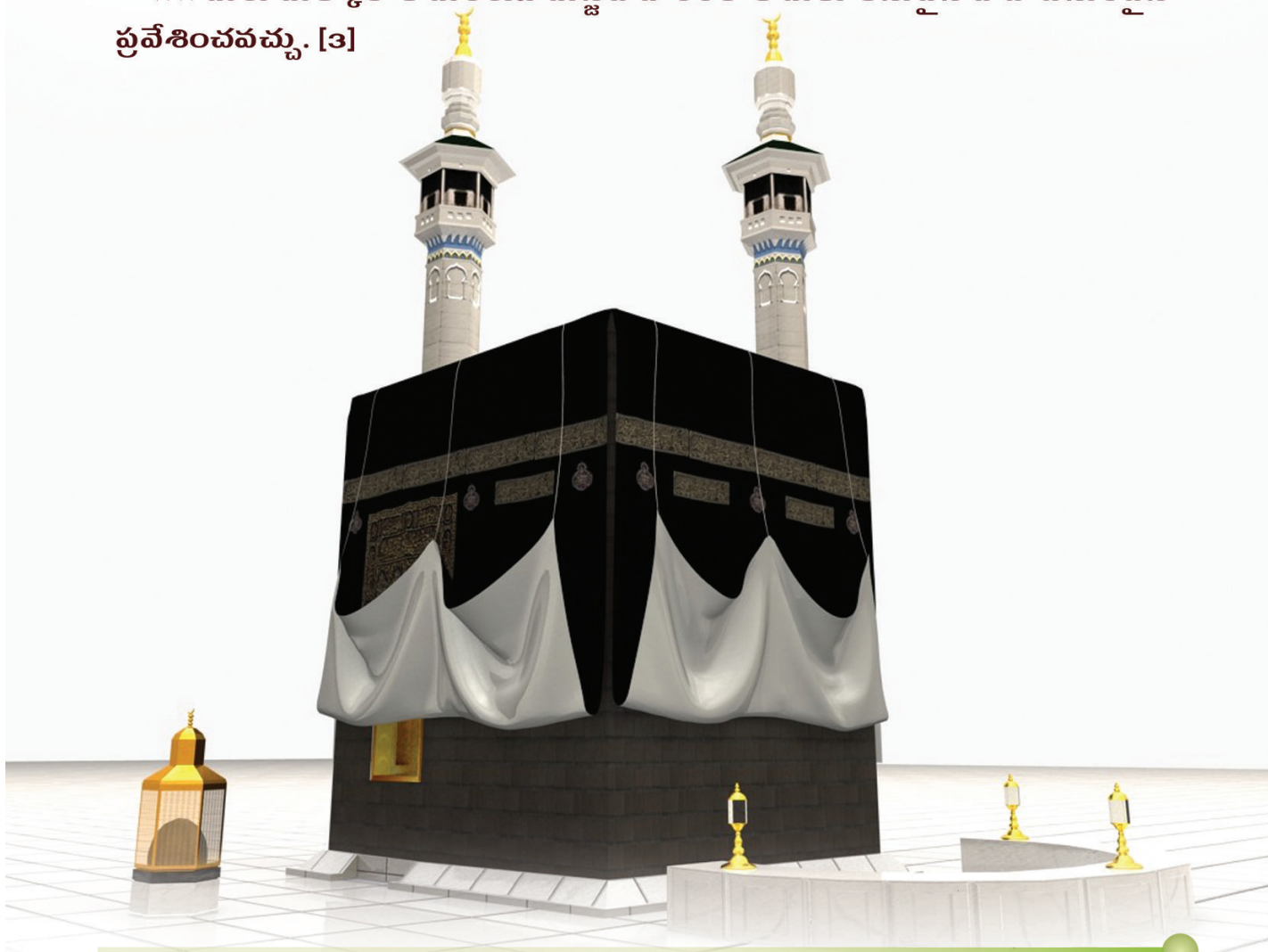
- (1) (సునన్ అత్ తిర్మిజి - అబ్ వాబుల్ హజ్ - బాబు మా జాల ఫీ ఫజ్లిత్ తల్బియతి వన్న హారి - హదీస్: 827)
- (2) (సునన్ ఇబ్నె మాజా - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబుత్ తల్బియా - హదీస్ 2921, సహీహ్)
- (3) (సునన్ అన్ నసాయి : 2752) (4) (బైహఖి - 9299, మనాసికుల్ హజ్జి వల్ ఉఫ్ఘతి లిల్ అల్లాసి - 15)
- (5) (ముస్లిం - 1184)
- (6) (మున్నద్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ - మున్నదుల్ అన్సార్ - మున్నదున్న్ నిసా - హదీసు ఉమ్మి సలమా జొజిన్న బియ్యిక్ - హదీస్ :26693, సహీహ్)

మక్కాలో ప్రవేశించుట

- 5 మక్కా వాసులను (ప్రజలను) మరియు మక్కా పట్టణాన్ని చూడగానే, తల్పియా చదవడం ఆపివేయాలి.[1]

మక్కాలోకి పగటి పూట.[2] సనియా ఉల్కా (బాబుల్ ముఆలహ్) వైపు నుండి, మస్జిద్ హరాంలోకి బనీ షేబా ద్వారం గుండా ప్రవేశించడం కొరకు ఎవరైనా ప్రయత్నిస్తే దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహివ సల్లం జీవిత చరిత్ర ప్రకారం వారికి ఆ అనుమతి ఉన్నది. కాని దీన్ని విధిగా భావించడం తప్పు. కావున తమను ఇబ్బందిలో పడవేసుకోకండి, ఇతరులను గానీ ఈ విషయంలో ఇబ్బందిలో పడవేయకండి.

★★ మీరు మక్కాలోకి మరియు మస్జిద్ హరాంలోకి మీకు అనువైన ఏ చోటినుంచైనా ప్రవేశించవచ్చు. [3]

ఆధారాలు

- (1) (మనాసికుల్ హజ్జి వల్ ఉన్నతి లిల్ అల్లాహ్ : 20)
- (2) (సహీహ్ సహీహ్ బుఖారి కితాబుల్ హజ్ - బాబు దుఖూలి మక్కా నహారన్ అవ్ లైలన్ - హదీస్ :1574)
- (3) (సహీహ్ బుఖారి కితాబుల్ హజ్ బాబు మిన్ ఐన యద్దులు మక్కా? - హదీస్:1576)

మస్జిద్ ఏ హారాం

- 6 కాబా ప్రదక్షిణ (తవాఫ్) చేసే ముందు వుజూ చేయండి. (1)
- 7 మస్జిద్ హారాంలో ప్రవేశించేటప్పుడు కుడి కాలు వేసి ప్రవేశించండి మరియు ఈ దుఆ చదవండి.

(أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ)

“అఱ్ఱిజు బిల్లాహిల్ అజీమ్ వ బి వజే హిహిల్ కలీమ్ వ
సుల్తాని హిల్ ఖదీం మినష్షైతాన్ నిర్జజీం”. (2)

(శపించబడిన షైతాన్ నుండి నేను మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను, ఆయన పవిత్ర ముఖం ద్వారా, ఆయన శక్తి ద్వారా).

(بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ)

బిస్మిల్లాహి వస్సలాము అలా రసూలిల్లాహి అల్లాహుముఘ్
ఫిల్లీ జునూబి వఫ్ తప్లీ అబ్బాబ రహ్మాతిక”

(అల్లాహ్ పేరుతో, దైవప్రవక్త పై శాంతి మరియు దయ కురియుగాక, ఓ అల్లాహ్! నా పాపాలను మన్నించు మరియు నీ కారుణ్య ద్వారాలను నా కోసం తెరచివేయి).

హారం నుండి బయటకు వచ్చేటప్పుడు ఈ దుఆ చదవాలి

(بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ)

“బిస్మిల్లాహి వస్ సలాము అలా రసూలిల్లాహి అల్లాహుముఘ్
ఫిల్లీ జునూబి వఫ్ తప్లీ అబ్బాబ ఫజ్లిక”

(అల్లాహ్ పేరుతో, దైవప్రవక్త పై శాంతి మరియు దయ కురియుగాక, ఓ అల్లాహ్! నా పాపాలను మన్నించు మరియు నీ దయానుగ్రహాల ద్వారాలను నా కోసం తెరచివేయి).[3]

ఆధారాలు

- (1) (సునన్ అత్ తిర్మిజి - 960 సహీహ్)
- (2) (సునన్ అబూ దావూద్ - కితాబుల్ సలాహ్ బాబు ఫీమా యకూలుహు రజాలు ఇంద దుఖాలిహిల్ మస్జిద్ - హదీస్ :466, సహీహ్)
- (3) (సునన్ ఇబ్న్ మాజా - కితాబుల్ మసాజిదిల్ జమాఅత్ బాబుద్దుఆ ఇ ఇంద దుఖాలిల్ మస్జిద్ - హదీస్: 632, సహీహ్)

తవాఫ్

తవాఫ్ చేసేటప్పుడు ఈ విషయం గురించి జాగ్రత్త వహించాలి, మీ వలన వేరే వారికి ఇబ్బందులు కలగకూడదు, ముఖ్యంగా హజరె అస్వద్ (నల్ల రాయి) ను చుంబించేటప్పుడు లేదా కుడి చేతితో సైగ చేసేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్త వహించాలి.

తవాఫ్ (కాబా ప్రదక్షిణ) మొదలుపెట్టే ముందు మీ కుడి భుజాన్ని వ్యక్తము చేయండి. కుడి భుజంపై ఉన్న ఇస్రోమ్ వస్త్రాన్ని, కుడి చంక క్రింద నుండి ఎడమ భుజంపై వేసుకోండి. దీన్ని ఇజైబా స్థితి అంటారు.[1]

హజరె అస్వద్ (నల్ల రాయి)ను కుడి చేతితో తాకండి లేదా కుడి చేతితో సైగ చేస్తూ తవాఫ్ (కాబా ప్రదక్షిణ) మొదలెట్టండి.[2]

★★★ కాబా వైపు చూస్తూ, దుఆ చేస్తూ తవాఫ్ చేయవచ్చు.(3)

హజరె అస్వద్

గమనిక: వీలయితే హజరె అస్వద్ ను చుంబించండి ఇంకా వీలయితే నుదుటిని దానిపై పెట్టవచ్చు కూడా.(4)

వీలుకాకపోతే, హజరె అస్వద్ ను చేతితో లేదా కర్రతో తాకండి మరియు తాకిన దానిని చుంబించడం చేయవచ్చు.. ప్రజల సమూహం వల్ల చేతితో తాకడం కష్టమైతే, చేతిని అటు వైపు చాపి సైగ చేయవచ్చు. కాని సైగ చేసిన ఆ చేతిని చుంబించడం సరికాదు. హజరె అస్వద్ ను చేతితో సూచించేటప్పుడు (రఫయిద్దెన్నా), రెండు చేతులతో కాకుండా, ఒక్క కుడి చేతితో సూచించాలి.[5]

ఆధారాలు

- (1) (సునన్ అబి దావూద్ కితాబుల్ మనాసిక్ బాబుల్ ఇజ్జిబాయి ఫిత్తవాఫ్ - హదీస్ :1884)
- (2) సునన్ అత్ తిర్మిజీ కితాబుల్ హజ్ అన్ రసూలిల్లాహ్ ﷺ బాబు మాజాల కైఫత్తవాఫ్ - హదీస్: 856)
- (3) (సునన్ ఇబ్న్ మాజా -3932, సహీఫుత్తర్ఖీబ్ లిల్ అల్బాని - 2441)
- (4) (ఇర్కా ఉల్ గలీల్ - 1112)
- (5) (అల్ ముస్తద్రక్ అలస్ సహీఫైన్ లిల్ హాకిమ్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - హదీస్ :1672)

గమనిక: కాబాను చూడగానే చేతులెత్తి దుఆ చేయండి. ఈ క్రింది దుఆ దైవప్రవక్త ﷺ అనుచరుడు(సహాబి) ద్వారా నిరూపించబడింది :

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ. فَحَيِّنَا رَبَّنَا بِالسَّلَامِ)

“అల్లాహుమ్మ అంతస్ సలాం వ మిన్నస్ సలాం ఫహయ్యినా రబ్బనా బిస్ సలాం”

(ఓ అల్లాహ్! నీవే శాంతివి, నీ ద్వారానే శాంతి. ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని ఆత్మ, శరీరాల శాంతితో అభినందించండి). [1]

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ
وَمِنْكَ السَّلَامُ
فَحَيِّنَا رَبَّنَا بِالسَّلَامِ)

ఆధారాలు

(1) (ముస్నదు షాఫయి - వమిన్ కితాబల్ మనాసిక్ - హదీస్ 587)

8 హజరె అస్వద్(నల్ల రాయి)ను తాకేటప్పుడు లేదా సూచించేటప్పుడు ఇలా అనండి,

اللَّهُ أَكْبَرُ بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ

“అల్లాహు అక్బర్ (లేదా) బిస్మిల్లాహి
అల్లాహు అక్బర్”

(అల్లాహ్ పేరుతో, అల్లాహ్ అందరికంటే గొప్పవాడు). [1]

ఘనత: హజరె అస్వద్ మరియు రుకునె యమానీ
లను తాకడం వల్ల మనిషి పాపాలు కడిగివేయబ-
డతాయి. (పాపాలు మన్నించబడుతాయి). [2]

ప్రళయదినంనాడు అల్లాహ్ హజరె అస్వద్ ను
తీసుకువస్తాడు. ఆ రోజు దానికి రెండు కళ్ళు
ఉంటాయి, అది దానితో చూడగలుగుతుంది.
దానికి నాలుక ఉంటుంది, అది దానితో మాట్లాడగ-
లుగుతుంది. దానిని సరిఅయిన విధంగా, సత్య-
వంతంగా (ఇస్తిలాం) తాకిన వారిని ఆ రోజున అది
గుర్తుపడుతుంది. [3]

హజరె అస్వద్ (నల్ల రాయి) స్వర్గం నుంచి తేబడినప్పుడు,
మంచు కంటే తెల్లగా ఉండేది, కాని ఆదం సంతానం పాపాల
వల్ల అది నల్లదైపోయింది.[4]

ఆధారాలు

- (1) మున్నద్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ -వమిన్ మున్నద్ బసి హాషిం - మున్నద్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ రజి అల్లాహు అన్లుమా - హదీస్ :4628)
- (2) సహీహ్ ఇబ్నె ఖుబైమా - కితాబుల్ మనాసిక్ - జుమ్హూవు అబ్ వాబి జిక్రి అఫ్ ఆలిన ఇఖ్ తలఫన్నాసు ఫీ ఇబాహతిహి లిల్ ముహ్మిమి - బాబ్ ఫజ్లి ఇస్తిలామిర్లుక్ నైని వ జిక్రి హత్తిల్ ఖతాయ బిమన్ హిహ్ - హదీస్:2729
- (4) సుసన్ అత్ తిర్మిజి - కితాబుల్ హజ్ అన్ రసూలిల్లాహి ﷺ - బాబు మాజాల ఫీ ఫజ్లల్ హజరెల్ అస్వద్ వ రుక్నీ వల్ మఖామి - 877

రుకునె యమాసీ

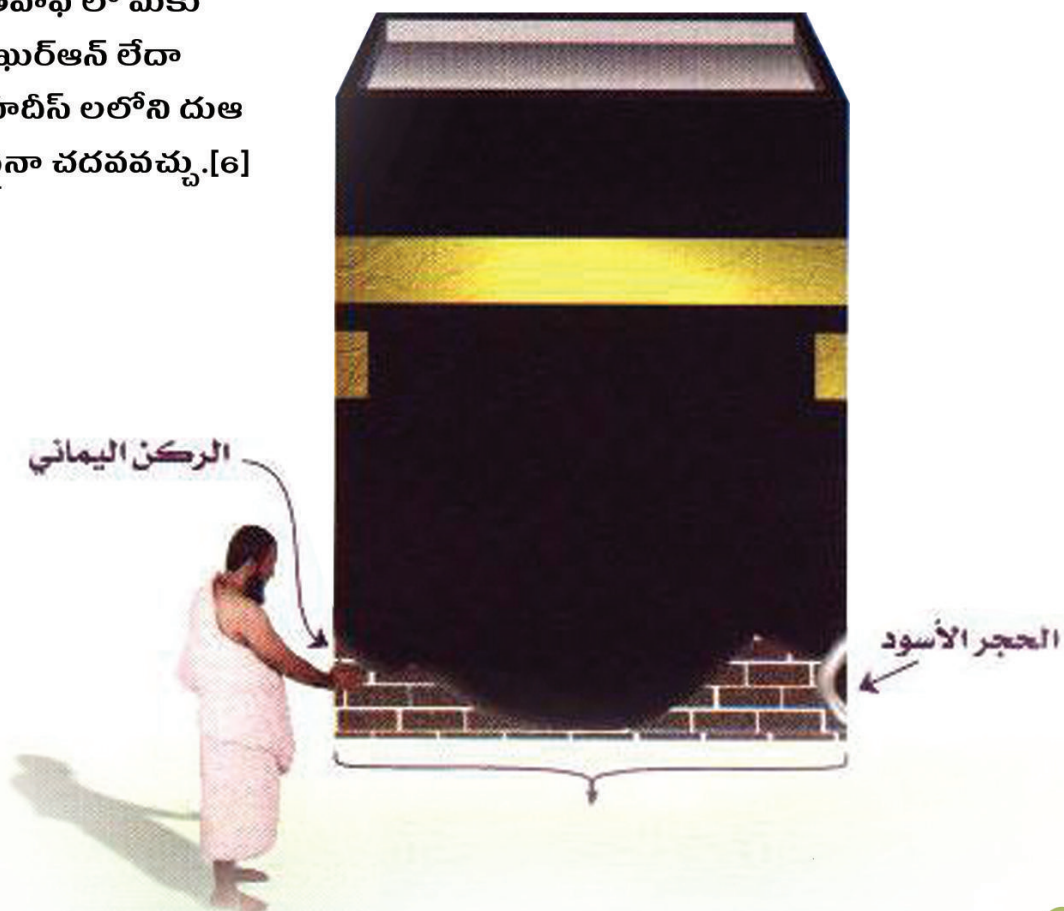
- 9 రుకునె యమాసీ ని కేవలం ముట్టుకోవాలి, ముద్దాడకూడదు. ముట్టుకోవడం వీలు కాని పక్షంలో, దాని వైపు సైగ చేయకుండా ముందుకు సాగాలి. [5]
- 10 రుకునె యమాసీ మరియు హజరె అస్వద్ మధ్యలో ఈ దుఆ చదవాలి.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

"రబ్బనా ఆతినా ఫిద్దున్ యా హసనతవ్ వఫిల్ ఆఖిరతి
హసనతవ్ వఖినా అజాబన్నార్"

("మా ప్రభూ! మాకు ప్రపంచంలోనూ మేలును ప్రసాదించు, పరలోకంలో కూడా మేలును ప్రసాదించు. ఇంకా మమ్మల్ని నరకాగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడు").

మిగతా తవాఫ్ లో మీకు
గుర్తున్న ఖుర్ఆన్ లేదా
సహీహ్ హదీస్ లలోని దుఆ
లను ఏదైనా చదవవచ్చు.[6]

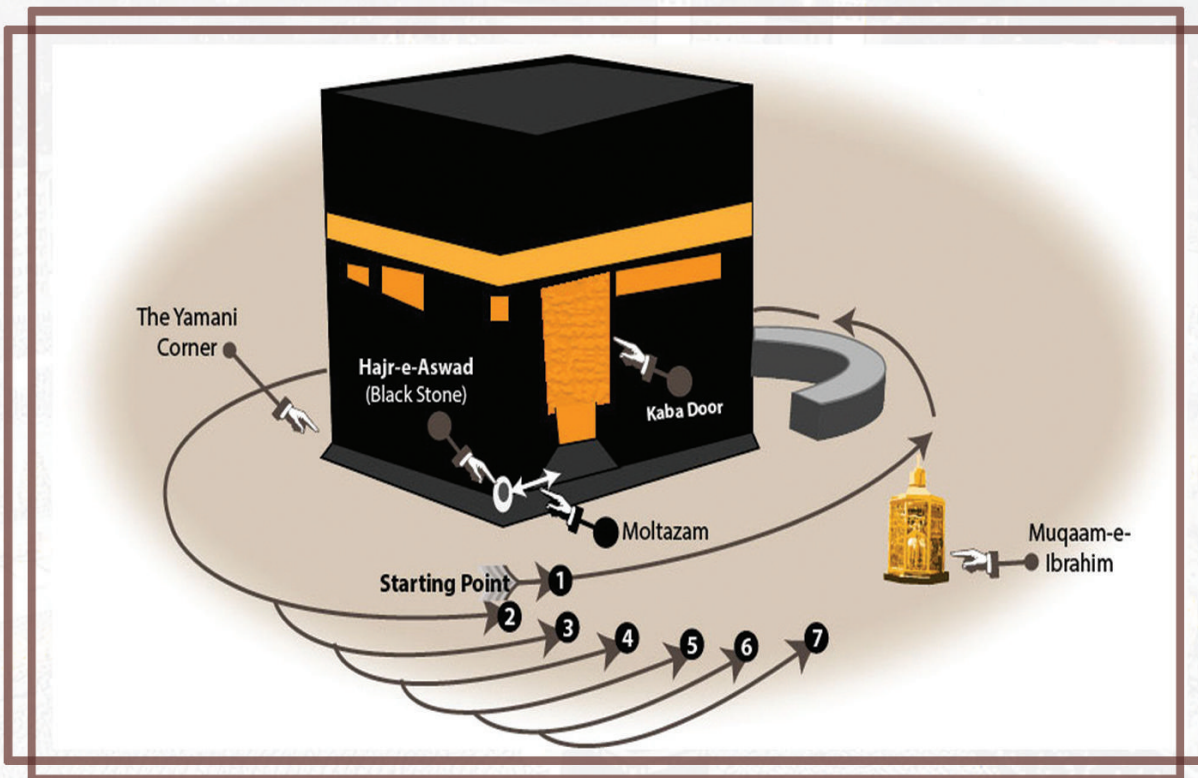

ఆధారాలు

(5) సహీహ్ బుఖారి -1644. (6) సునన్ అబి దావూద్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబుద్దుఆ ఫిత్తవాఫ్ - హదీస్ :1892

గమనిక: తవాఫ్ సమయంలో చదవాలనే ప్రత్యేకమైన దుఆ ఏది లేదు.

తవాఫ్ మధ్యలో మాట్లాడే అనుమతి ఉంది, కాని అనవసరమైన మాటలు మాట్లాడకూడదు. ఆరాధనలో నిమగ్నమై ఉండాలి.

స్త్రీకు రుతుస్రావం మొదలైన పక్షంలో, తవాఫ్ చేయకూడదు. మస్జిద్ లో కూర్చోవచ్చు. [1]

గమనిక: ఒక అభిప్రాయం ప్రకారం రుతుస్రావంలో ఉన్న స్త్రీలు మస్జిద్ లోకి రాకూడదు, కాని అల్బానీ గారి పరిశోధన ప్రకారం రుతుస్రావంలో ఉన్న స్త్రీలు మస్జిద్ లోకి రాకూడదు అనే హదీసులన్నీ జయ్యాఫ్ (బలహీనమైనవి). కాబట్టి అటువంటి స్త్రీలు మస్జిద్ లో కూర్చోవచ్చు. - నా అభిప్రాయం కూడా ఇదే.

మస్జిదె హారాంలో నమాజ్ చేసేవారికి మాత్రమే ఒక లక్ష పుణ్యాల ప్రతిఫలం దొరుకుతుంది.[2]

జాగ్రత్త: మక్కాలోని ప్రతి మస్జిద్ లో ఇంతే ప్రతిఫలం లభిస్తుందని భావించకండి.[3]

11 తవాఫ్ ఖుదూం సమయంలో పురుషులు మొదటి మూడు ప్రదక్షిణల్లో (తవాఫ్ లో) (రమల్) వేగంగా నడవాలి. మిగతా నాలుగు ప్రదక్షిణల్లో సాధారణంగా నడవాలి. స్త్రీలు రమల్ (వేగంగా నడవడం) చేయరాదు.[4]

ఆధారాలు

- (1) (ఫతావా షేఖ్ అల్బాని - మిన్ సిల్బిలతిల్ హుదా వన్నూర్ : రఖముష్ షరీత్ : 623)
- (2) (సునన్ ఇబ్నె మాజా - కితాబ్ ఇకామతుల్ సలాత్ వసున్నహ్ ఫీ హా - బాబు మాజాల ఫీ ఫజ్లిస్సలాతి ఫిల్ మస్జిద్ హరామి వ మస్జిద్ నబ్వీయ్యి ﷺ :1406)
- (3) (ఫతావా ఇబ్నె ఉసైమిన్ - 12/395) (4)(సునన్ అత్తిర్మిజీ - కితాబుల్ హజ్జి అన్ రసూలిల్లాహి ﷺ - బాబు మాజాల కైఫుత్తవాఫు - హదీస్ :856)

12 హజరె అస్వద్ మరియు కాబా ద్వారానికి మధ్యలో ఉన్న ప్రదేశాన్ని “ముల్తజం” అంటారు. మీ శరీరపు పై భాగాన్ని (ముఖం, చేతులు, ఛాతీ) ఈ ప్రదేశానికి దగ్గరగా తీసుకువెళ్లి, కళ్ళ నీళ్ళు పెడుతూ దీనంగా దుఆ చేయండి. ఇలా చేయడం దైవప్రవక్త ﷺ మరియు సహాబా (దైవప్రవక్త ﷺ సహచరుల) ద్వారా నిరూపితమయింది. (5)

13 ఇలానే మొత్తం ఏడు ప్రదక్షిణలు పూర్తి చేయాలి. [6]

* వీలయితే ప్రతి ప్రదక్షిణలో హజరె అస్వద్ కు ఇస్తిలాం (తాకడం) చేయండి లేదా దూరం నుంచే చేతితో సైగ చేసి ముందుకు సాగండి. [7]

ఆధారాలు

(5) (అల్ అహ్ దీస్ అస్ సహీహ్ - 2138) (6) (సునన్ అల్ తిర్మిజి - కితాబుల్ హజ్జ్ అన్ రసూలిల్లాహి ﷺ - బాబు మాజాలై కైఫ్ త్తవాఫు - హదీస్ : 856) (7) (సునన్ అబి దావూద్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబు ఇస్తిలామిల్ అర్కాన్ - హదీస్ : 1876)

మఖామె ఇబ్రాహీం

14 ఏడు ప్రదక్షిణలు చేసిన తర్వాత ఈ క్రింది దుఆ చదవాలి

(وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ رَبِّ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ)

“వత్తఖిజూ మిమ్ మఖామి ఇబ్రాహీమ ముసల్ల”

(ఓ విశ్వాసులారా! ఇబ్రాహీం నిలబడిన స్థలాన్ని ప్రార్థన స్థలంగా చేసుకోండి).(1)

దీనిని మఖామె ఇబ్రాహీం గుండా చదువుకుంటూ పోతూ (ఎక్కడైతే మనకు స్థలం దొరుకుతుందో) అక్కడ రెండు రకాతుల నమాజు చేయాలి.

మొదటి రకాతులో సూరా కాఫిరూన్ (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ)

చదవాలి మరియు రెండవ రకాతులో సూరా ఇఖ్లాస్ (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)

ఇవి కాకుండా మరేదైనా ఖుర్ ఆన్ లోని సూరా, ఏదైనా ఆయత్ ను కూడ చదవవచ్చు.(2)

జమ్ జమ్

15 నమాజు తర్వాత అక్కడే నిలబడి జమ్ జమ్ నీటిని త్రాగాలి. కొద్దిగా నీరు తలపై చల్లుకోవాలి. జమ్ జమ్ నీటిని కూర్చొని కూడా త్రాగవచ్చు.(3)

16 జమ్ జమ్ నీటిని త్రాగిన తర్వాత హజరె అస్వద్ ను ముద్దాడాలి (ఇస్తీలాం చేయాలి) లేదా చేతిని హజరె అస్వద్ వైపు చూపించాలి. ఆ తర్వాత సయీ (సఫా పర్వతం దగ్గరకు వెళ్లి) చేయడం మొదలెట్టాలి.(4)

ఆధారాలు

(1) (సునన్ అత్ తిర్మిజి - కితాబ్ ఉల్ హజ్ అన్ రసూలిల్లాహ్ ﷺ - బాబ్ మా జాల కైఫుల్ తవాఫ్, 856)

(2) (సునన్ అత్ తిర్మిజి - కితాబ్ ఉల్ హజ్ అన్ రసూలిల్లాహ్ ﷺ - బాబ్ మా జాల మా యక్ రా ఫీ రకతిల్ తవాఫ్ 869)

(3) (4) (ముస్నద్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్ - చమిన్ ముస్నద్ బిన్ హాషం - ముస్నద్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (ర.జి): 15243)

సయీ

17 సఫా పర్వతం పైకి సయీ చేయటానికి వెళ్ళినప్పుడు ఈ దుఅ చేయాలి

إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِرِ اللَّهِ فَمَنْ
حَجَّ الْبَيْتِ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

"ఇన్నస్ సఫా వల్ మర్వత మిన్ షాబిర్ ఇల్లాహి ఫమన్ హజ్జల్ బైత అవి
తమర ఫలా జునాహ అలైహి అన్ యత్తవ్వఫు బిహిమా; వ మన్ తత
వ్వఅఖైరన్ ఫ ఇన్నల్లాహ షాకిరున్ అలీం"

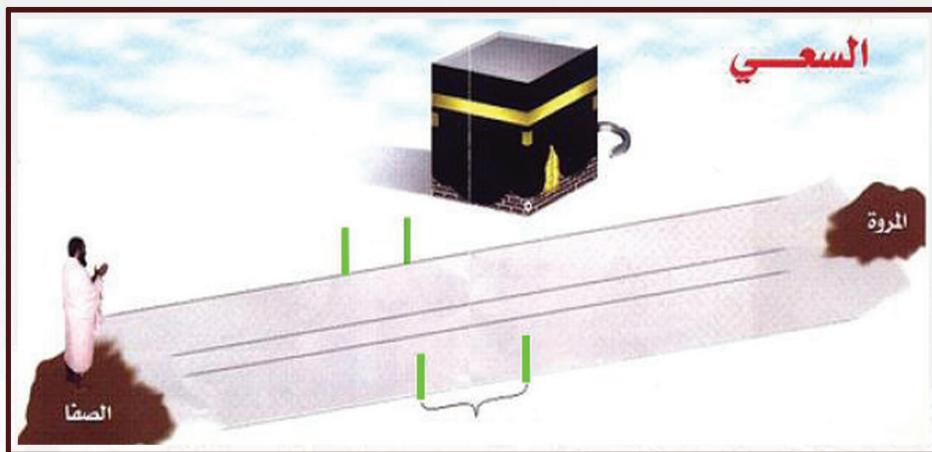
(నిజంగా అస్ సఫా మరియు అల్ మర్వహ్, ఈ రెండు అల్లాహ్ యొక్క చిహ్నాలు కాబట్టి
ఎవరైతే హజ్ మరియు ఉమ్మా చేస్తారో వారికి ఈ రెండు కొండల మధ్య నడవడం దోషం
కాదు. ఎవరైతే సఫిల్ (ఐచ్చిక) పుణ్యం చేస్తారో దానికి అల్లాహ్ ప్రతిఫలం ఇస్తాడు ఇంకా
ఆయన బాగా తెలిసినవాడు). ఆ తర్వాత ఇలా చెప్పండి

“అబ్ దవు బిమా బద అల్లాహు బిహి”

(నేను మొదలుపెట్టాను దేనితోనైతో అల్లాహ్ మొదలెట్టాడో).(5)

ఆధారాలు

(5) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు హజ్జతున్ నబి : 1218)

18 సఫా పర్వతం పై ఎక్కిన తర్వాత మీ ముఖాన్ని కాబా వైపుకు త్రిప్పి

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ أَنْجَزَ وَعَدَهُ
وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

“అల్లాహు అక్బర్” అని మూడు సార్లు పలకాలి అలాగే ఈ క్రింది పదాలను కూడా 3 సార్లు పలకాలి “లాఇలాహా ఇల్లాహు వహ్ దహు లా ఫలీకలహు అహుల్ ముల్క్ వల హుల్ హమ్దు యుహ్యా వ యుమీతు వహువ అలా కుల్లి షైయిన్ ఖదీర్ లాఇలాహా ఇల్లాహు వహ్ దహు అన్ జిజి వఅదహు వనసర అబ్దహు వహజమల్ అహ్ జాబ వహ్ దహు”

(అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులు ఎవ్వరూ లేరు, ఆయన ఒక్కడే, ఆయనకు ఎవరూ సాటి లేరు, ఆయనదే రాజ్యాధికారము, సర్వ స్తోత్రములు ఆయనకే ఉన్నాయి, ఆయన ప్రతి వస్తువు పై అధికారం కలవాడు. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులు ఎవ్వరూ లేరు, ఆయన ఏకైకుడు, ఆ ఏకైకుడు తను చేసిన వాగ్దానం పూర్తి చేశాడు, తనను నమ్మిన దాసుడు (ముహమ్మద్ ﷺ)కు సహాయం చేశాడు, మరి తన ధర్మాన్ని వ్యతిరేకించే వారిని ఆయన ఒక్కడే ఓడించాడు). ఇంకా మధ్యలో చాలా ఎక్కువగా ప్రార్థనలు చేయాలి.(1)

19 ఇప్పుడు మీరు సయీ చేయడం మొదలు పెట్టి సఫా పర్వతం నుండి మర్వా పర్వతం పైకి వెళ్ళాలి, పైన తెలిపిన పదైనిమిదవ నెంబరులోని అన్నిటిని పాటించాలి.(2)

20 పురుషులు మాత్రం పచ్చలైటుల మధ్య వేగంగా నడవాలి. (స్త్రీలు కాదు).(3)

ఆధారాలు

(1)(2) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు హజ్జతున్నబియ్య - 1218 ﷺ.)

(3) (ముస్నదుషాఫయి - వ మిన్ కితాబిల్ మనాసిక్ : 611)

21 సఫా పర్వతం నుండి మర్వా పర్వతం వరకు ఒకసారి ప్రదక్షిణ చేసినట్లువుతుంది. అలాగే పూర్తిగా ఏడు ప్రదక్షిణలు చేయాలి.(1)

గమనిక: ఆ విధంగా మర్వా పర్వతం నుండి సఫా పర్వతం వరకు రెండవ ప్రదక్షిణ చేసినట్లువుతుంది అలా చేసినట్లయితే ఏడవ సారి చివరి ప్రదక్షిణ మర్వా పర్వతం దగ్గర పూర్తవుతుంది..

22 సయీ చేసే సమయంలో ఒకవేళ మీరు ఏవైనా ఖుర్ ఆన్ లోని దుఆ లు మరియు ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం నేర్పించిన దుఆ లను చదువుకోవాలి. లేదా మీకు తెలిసిన ఏదైనా ప్రామాణికమైన దుఆల పుస్తకం చూసి కూడా చదవవచ్చు.(2)

★ సయీ చేసేటప్పుడు వుజాతో ఉండడం తప్పనిసరి కాదు.

★★ ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం వారి సహచరుల ద్వారా సయీ చేసేటప్పుడు ఈ క్రింది దుఆ చదవటం ప్రామాణికంగా నిరూపించబడింది:

رَبِّ اغْفِرْ وَاَرْحَمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

“రబ్బిగ్ఫిర్ వర్ హమ్ ఇన్నక అన్తల్ అ’ అజ్జిల్ అక్రము”

(ఓ అల్లాహ్ మమ్మల్ని క్షమించండి మరియు మాపై కరుణ చూపండి. నిజంగా మీరే శక్తి కలవారు మరియు గౌరవాభిషతి).(3)

★ తవాఫ్ మరియు సయీ చేసేటప్పుడు కొందరు కెమేరాతో ఫోటోలు తీస్తుంటారు. గుర్తుకోసం ఇలా చేయటం సరైనది కాదు. ఇది “హరమ్” గౌరవం పట్ల అపచారం అవుతుంది.

★★ తవాఫ్ మరియు సయీ మధ్యలో ఫరజ్ నమాజ్ మొదలైతే తవాఫ్ మరియు సయీ వదిలి నమాజ్ లో కలిసిపోవాలి. నమాజ్ తరువాత మిగిలిన తవాఫ్ మరియు సయీ పూర్తి చేయాలి.

పూర్తి వెంట్రుకలను గొరిగించటం లేదా వెంట్రుకలను చిన్నవిగా కత్తిరించడం

23 సయీ చేసిన తర్వాత పురుషుడు తన తల వెంట్రుకలను పూర్తిగా గొరిగించుకోవాలి లేదా తన తల వెంట్రుకలను చిన్నవిగానైనా కత్తిరించాలి. స్త్రీలు మాత్రం ఒక అంగుళం మాత్రమే కత్తిరించాలి.(4)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ఇబ్నె ఖుజైమహ్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబుల్ మషి ఇ బైన స్సఫా వల్ మర్వహ్ ఖల స్స'ఇ ఫీ బత్తిల్ వాది ఫకత్ 2760)
- (2) (సహీహ్ ఇబ్నె ఖుజైమహ్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - జిమఉ 'అబ్ వాబి జిక్రి అఫ్ ఆలీన్ ఇబ్నలఫ్నాను ఫీ ఇబాహతిహి లిల్ ముహ్సిం - బాబు ఇస్తిహ్బా జిక్రిలాహి ఫిత్తవాఫ్: 2738) (3) (ముసన్నఫ్ ఇబ్నె అబి షైబహ్ - కితాబుల్ హజ్జ్ - మా యకూలు ర్జాలు ఫిల్ మస'అ 15807)
- (4) (సునన్ నసాయి - కితాబుల్ మనాసిక్ - ఇషారుల్ హద్'ఈ - ఐన యక్బురుల్ ముతమిరు 2987)

★ మర్వా పర్వతంపైన లేదా ఇంటికి వచ్చి ఉమ్రా మరియు హజ్ చేసేవాళ్ళు పరస్పరం ఒకరివి ఒకరు తల వెంట్రుకలు తీసుకోవచ్చు. ఇలాగే స్త్రీలు కూడ ఒక అంగుళం నిడివి వెంట్రుకలు పరస్పరం కత్తిరించవచ్చు.

★★ స్త్రీలు జాగ్రత్త పడవలసిన విషయం ఏమిటంటే “మప్రాం బంధువు” తప్ప ఎవరూ వారి వెంట్రుకలు కత్తిరించకూడదు.

24 తర్వాత ఇప్రామ్ దుస్తులను తీసివేసి రోజు వారి సాధారణ దుస్తులను ధరించాలి.

అల్లాహ్ దయ తలిస్తే మీ ఉమ్రా ఖుర్ఆన్ మరియు సున్నత్ పద్ధతిలో పూర్తవ్వడం జరిగినట్లే. (5)

ఆధారాలు

(5) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు బయాని వుజూహిల్ ఇప్రామి 1211)

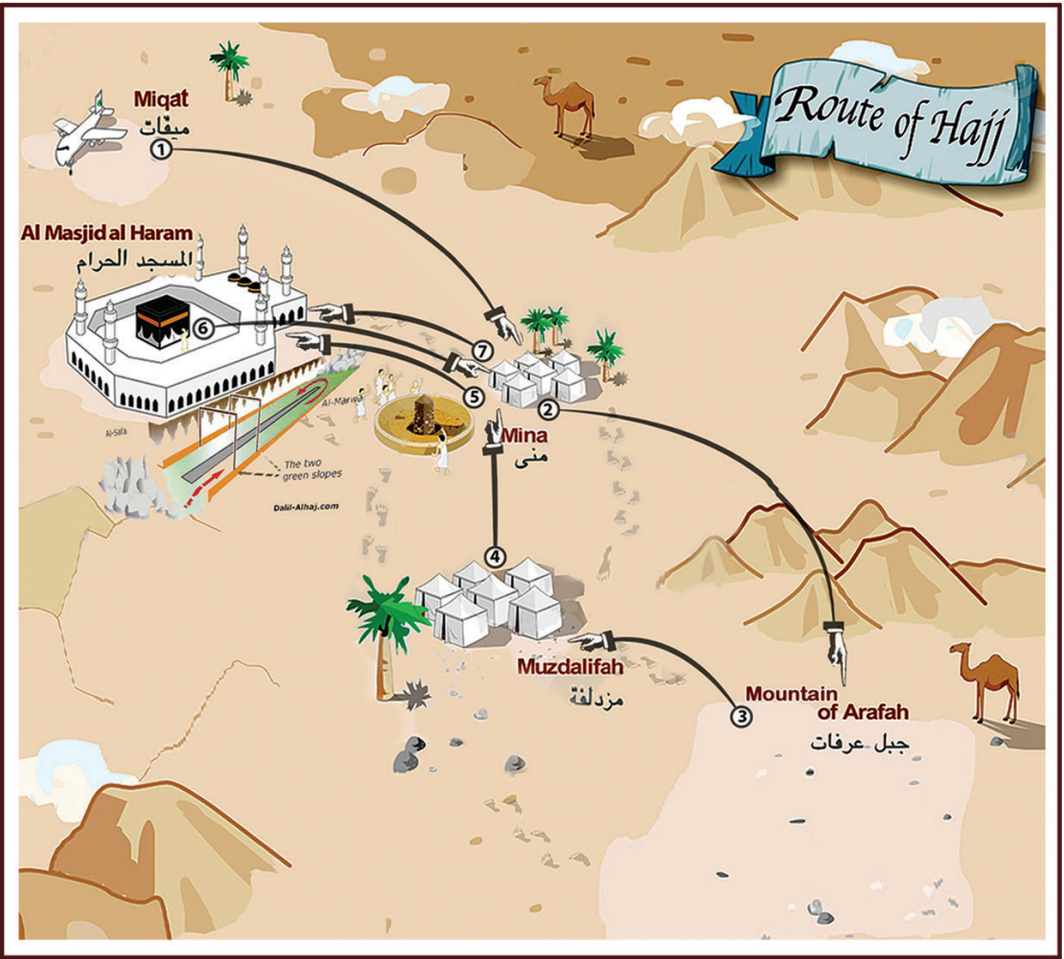
హజ్

ఖుర్ఆన్ మరయు సున్నత్ వెలుగులో

హజ్ లో మూడు రకాలు ఉన్నాయి

- 01 > హజ్జ్ ఎ తమత్తు
- 02 > హజ్జ్ ఎ ఖిరాన్
- 03 > హజ్జ్ ఎ ఇఫ్రాద్

గమనిక: సాధారణంగా ఇండియన్ హజ్ యాత్రికులు హజ్జ్ ఎ తమత్తు విధానాన్ని పాటిస్తారు. కాబట్టి ఈ పుస్తకంలో హజ్జ్ ఎ తమత్తు గురించి మాత్రమే చర్చించడం జరిగింది.

హజ్జ్ ఎ తమత్తు చేసే వారు ఉవ్రూ చేయడం తప్పనిసరి, కాబట్టి మీరు పైన తెలిపిన విధంగా ఉవ్రూ విధానాన్ని ఆచరించి ఇహ్రూమ్ ను తీసివేయాలి.

హజ్జ్ ఎ తమత్తు చేసే విధానం ఈ క్రింద తెలుపబడినది:
హజ్ కోసం సంకల్పం చేసుకోవడం

1 జిల్ హిజ్జా 8 వ తేదిన (తర్వీయా రోజున) మక్కాలో మీరు ఎక్కడైతే ఉన్నారో ఆ ప్రదేశం నుండి హజ్ చేయడం కోసం ఇహ్రామ్ దుస్తులను ధరించాలి. (1)

2 ఇహ్రామ్ దుస్తులను ధరించే ముందు స్నానం చేయాలి మరియు శరీరానికి మంచి సువాసనలను పూసుకోవాలి.(2)

గమనిక: ఇహ్రామ్ ధరించిన తర్వాత దుప్పట్ల మీద సువాసనలను పూసుకోరాదు. అలాగే స్త్రీలు కూడా తమ దుస్తులపై గాని, శరీరానికి గాని సువాసనలు పూసుకోరాదు.

3 జిల్ హిజ్జా 8 వ తేదిన మిఖాత్ చేరుకున్న తర్వాత హజ్ చేస్తున్న సంకల్పంతో ఈ పదాలను పలకాలి.

“అల్లాహుమ్మి లబైబ్ క హజ్జిన్” (اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ حَجًّا)

(ఓ అల్లాహ్, నేను హజ్ చేయడానికి హాజరయ్యాను).(3)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు మవాఫీతిల్ హజ్జ్ వాల్ ఉవ్రూ 1184)
- (2) (సునన్ తిర్మిజి - కితాబుల్ హజ్జ్ అన్ రసూలిల్లాహి ﷺ - బాబు మా జా'అ ఫిల్ ఇహ్రామ్ సాలి ఇందల్ ఇహ్రామ్ 830, సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు అత్తీబి లిల్ ముహ్రామి ఇందల్ ఇహ్రామ్ 1189)
- (3) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబున్ ఫిల్ ఇఫ్రాది వల్ కిరాని బిల్ హజ్జ్ వల్ ఉవ్రూతి - 1232)

1 ఇప్పుడు బిగ్గరగా చెప్పండి తల్పియా

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَشَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْبُكْلَ لَشَرِيكَ لَكَ

“లబ్బైక అల్లాహుమ్మ లబ్బైక, లబ్బైక లా షరీకలక లబ్బైక్
ఇన్నల్ హమ్మ వన్ నీమత లక వల్ ముల్క్ లా షరీకలక్”

(నేను హాజరు అయ్యాను ఓ అల్లాహ్ నేను హాజరు అయ్యాను. నేను హాజరు అయ్యాను, నీకు ఎవరూ బాగాస్వాములు లేరు, నేను హాజరు అయ్యాను, సకల స్తోత్రాలు నీకే, అన్ని అనుగ్రహాలు నీ వైపు నుండే, సర్వ లోకము లో నీదే సామ్రాజ్యం, నీవు ఏకైకుడు, నీకు భాగస్వాములు ఎవరూ లేరు).(1)

2 ఒకసారి ఈ పదాలు చెప్పాలి. اللَّهُمَّ حَجَّ لِرِيَاءٍ فِيهَا وَلِ سُمْعَةٍ

“అల్లాహుమ్మ హజ్జతున్ లా రియా’అ ఫీహా వలా సుమ్ అతున్”

(ఓ అల్లాహ్! నేను ఇతరులకు చూపించడానికి కాని నా గురించి గొప్పలు చెప్పకోవడానికి గాని హజ్జ్ చేయడం లేదు).(2)

3 మినా కు చేరుకున్న తర్వాత, జోహర్ నమాజు చేసుకోవాలి, నమాజులన్నీ నిర్ణీత వేళల్లోనే సమయానికి “ఖసర్” నమాజులు చేయాలి. ఖసర్ అనగా 4 రకాతులు చేసే నమాజును 2 రకాతులు నమాజు చేయాలి.(3)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ అల్ బుఖారీ - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబుత్తల్పియహ్ - హదీస్ :1549)
- (2) (సునన్ ఇబ్నె మాజహ్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబుల్ హజ్జ్ అలర్లిఫ్హా - హదీస్ : 2890)
- (3) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - హదీస్:1218)

అరఘాత్

4 జిల్ హిజ్జా 9 వ తేదీన (అరఘాత్ రోజున) సూర్యుడు ఉదయించిన తర్వాత మినా నుండి అరఘాత్ మైదానానికి తక్బీర్ అల్లాహు అక్బర్, తహ్మీల్ లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ మరియు తల్బీయా

అబ్బైక అల్లాహుమ్మ అబ్బైక, అబ్బైక లా షలీకలక
అబ్బైక ఇన్నల్ హమ్ద్ వన్ నీమత లక వల్
ముల్క్ లా షలీకలక్

చెప్పకుంటూ బయలుదేరాలి.(1)

ఆధారాలు

(1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబుత్ తల్బీయతి వత్ తక్బీరి ఫిజ్జిహాబి మిన్ మినా ఇలా అరఘాత్ ఫీ యామిన్ - హదీస్ :1284)

అరఫాత్ ఘనత : అరఫాత్ రోజు కంటే ఘనమైన మరొక రోజు లేదు, ఎందుకంటే ఆ రోజు అల్లాహ్ చాల ఎక్కువగా దాసులను నరకాగ్ని నుంచి విముక్తి కల్పిస్తాడు.(2)

అల్లాహ్ సమీపిస్తాడు, ఇంకా ఆ హాజీల గురించి తన దూతలతో గర్వంగా చెబుతాడు ఇంకా అల్లాహ్ ఇలా అడుగుతాడు, నా దాసులకు ఏమి కావాలి? వారు ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు? (3)

నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ఆకాశవాసులతో అరఫాత్ వారి ప్రస్తావన గర్వపరమైన రీతిలో చేస్తాడు, చూడండి నా దాసులు వచ్చారు అంటూ.(4)

5 హజ్ చేసేవారికి అరఫాత్ రోజున ఉపవాసం ఉండటం ఆనుమతించబడింది. ఉపవాసం నుండి వారించే హదీస్ “జయ్యాఫ్” అని షేఖ్ అల్బాని గారు అన్నారు. (5)

కాకపోతే ఉత్తమమైన విషయం ఏమంటే ఉపవాసం వుండకూడదు, షేఖ్ అల్బాని గారు చెప్పేది ఏమంటే ఉపవాసం వుండకపోతేనే అరఫా రోజున ఆరాధన చేయడంలో హాజీకి సౌకర్యముగా వుంటుంది. ఇంకా సహీహ్ ముస్లింలో ఉపవాసము వుండకూడదనే దానిని ఉత్తమంగా నిరూపిస్తూ ప్రత్యేక అంశంగా ఉటంకించారు “అరఫాత్ రోజున అరఫాత్ మైదానంలో హాజీలు ఉపవాసం ఉండకూడదనేది ఉత్తమం”.(6)

6 ఒకవేళ అరఫాత్ మైదానంకు చేరుకొనక ముందే, నివ్రూ దగ్గర ఆగి జోహార్ సమయాన అరఫాత్ లో ఇమామ్ ద్వారా హజ్ ప్రసంగం విని, ఆ తరువాత జోహార్ మరియు అస్త్రీ నమాజులను ఒకే ఆజాను తో, అలాగే రెండు ఇఖామత్ లతో సామూహికంగా ఖసర్ నమాజు చేసుకోవాలి. (ఖసర్ అనగా 4 రకాతుల నమాజును 2 రకాతుల నమాజ్ గా చదవడం). (7)

ఒకవేళ నివ్రూ లోయకు చేరుకోలేకపోతే, అక్కడ ఉన్న మస్జిద్ కు వెళ్ళలేకపోయినట్లయితే జోహార్ మరియు అస్త్రీ నమాజులను తమ గుడారాల్లోనే ఒకే ఆజాను తో, అలాగే రెండు ఇఖామత్ లతో సామూహికంగా ఖసర్ నమాజును చేసుకోవాలి. (ఖసర్ అనగా 4 రకాతుల నమాజును 2 రకాతుల నమాజ్ గా చదవడం).

ఆధారాలు

- (2) (సహీహ్ అత్తర్లీబ్: 2/129) (3) (మున్నద్ అహ్మద్: 12/42) (4) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబున్ ఫీ ఫజిల్ హజ్జి వల్ ఉవ్రూతి : హదీస్ :1384) (5) (అస్సిల్ఖిలా అజ్జయ్యాఫా వల్ మౌజూఅహ్ 404)
- (6) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుస్సియాం - బాబు ఇస్తిహ్సాబిల్ ఫిత్రి లిల్ హజ్జి బి అరఫాత్ యామ అరఫాత్: హదీస్ :1123)
- (7) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - హదీస్:1218)

7 జొహార్ మరియు అసర్ నమాజు తర్వాత అరఫాత్ మైదానం నకు చేరుకొని జబ్ల్ ఎ అరఫాత్ (జబ్ల్ ఎ రహ్మాత్) దగ్గర నిలబడాలి లేదా (ఎక్కడ మీకు స్థలం దొరుకుతుందో అక్కడ నిలబడాలి)..

ఖిల్లా వైపు మీ ముఖాన్ని త్రిప్పి చేతులెత్తి ఖుర్ఆన్ లోని దుఆ లు మరియు ప్రవక్త సల్లలూహు అలైహి వసల్లం నేర్పించిన దుఆ లను చదువుతూ మధ్య మధ్యలో తక్బీర్, తహ్లేల్ మరియు తల్బియా చదవాలి.(1)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్న బియ్యి - హదీస్ 1218. సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు తల్బియతి వత్తక్బీరి ఫిజ్జిహాబి మిన్ మినా ఇలా అర్ఫాత్ ఫీ యామిన్ - హదీస్ : 1284)

★ ఈ రోజున ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరియు ఇతర దైవప్రవక్తలు చదివిన ఈ దుఆ ను చదవాలి.

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)

“లా ఇలాహా ఇల్లల్లాహు వహ్ దహు లాషరీకలహు లహుల్ ముల్క్
వ లహుల్ హద్దు వహువ అలా కుల్లి షైయిన్ ఖదీర్”

(అయన తప్ప మరొకరు ఆరాధనకు అర్హులు కారు, ఆయనకు భాగస్వాములు ఎవరూ లేరు, విశ్వసామ్రాజ్యాధికారం ఆయనదే, స్తోత్రం ఆయనకే, ఆయన ప్రతి విషయం పై అధికారం కలవాడు).(1)

إِنَّمَا الْخَيْرُ خَيْرُ الْخَيْرَةِ

ఈ క్రింది దుఆ కూడా నిరూపితమైనది

“ఇన్నమల్ ఖైరు ఖైరుల్ ఆఖిరతి”

(యదార్థమైన మేలు పరలోకపు మేలు). (2)

ఎవరైనా ప్రజలు అరఫాత్ మైదానానికి ఆలస్యంగా వస్తే, ఒకవేళ వారు జిల్ హిజ్జా 10 వ తేదీన సూర్యోదయం కన్నా ముందు గానే అరఫాత్ మైదానానికి చేరుకుంటే వారి హజ్ విధి కూడా నెరవేరుతుంది.

ఒకవేళ మసిద్ ఎ నివ్రూహ్ లో ఇమాం తో పాటు సామూహిక నమాజు లభించకపోతే, వారు ఒంటరిగా లేదా సామూహికంగా నైనా నమాజు చేసుకోవచ్చు .

★★జిల్ హిజ్జా 8 మరియు 9 వ తేదీ మధ్య రాత్రి మినా దగ్గర ఆగడం “వాజిబ్” కాదు, సున్నత్ మాత్రమే. అనగా ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారి సాంప్రదాయం, అయితే ఈ విషయాన్ని చులకనగా తీసుకొని సున్నతును నిర్లక్ష్యం చేయరాదు.(3)

ఆధారాలు

- (1) (సునన్ అత్ తిర్మిజి - కితాబ్ అద్దా'వాత్ అన్ రసూలిల్లాహ్ ﷺ - బాబున్ ఫీ దుఆఇ యౌమ అర్ఫాహ్ 3585)
- (2) (సహీహ్ ఇబ్నె ఖుబైయిమ్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - జిమఉ' అబ్బాసి జిక్రి ఆఫాలిన్ ఇఖ్బిలఫన్నాను ఫీ ఇబాహతిహి లిల్ ముఘ్నిం - బాబు ఇబాహతిజ్జియాదతి అలత్తల్మియతి ఫిల్ మౌకిఫ్ బి అరఫహ్, బి అన్నల్ ఖైర ఖైరుల్, 2831)
- (3) (మనాసికుల్ హజ్జి వల్ ఉమ్రా లిల్ అల్లాసి : 29 (ఫత్వా మష్ హుర్ ఆలి సుల్తమాన్)

ముజ్జలిఫా

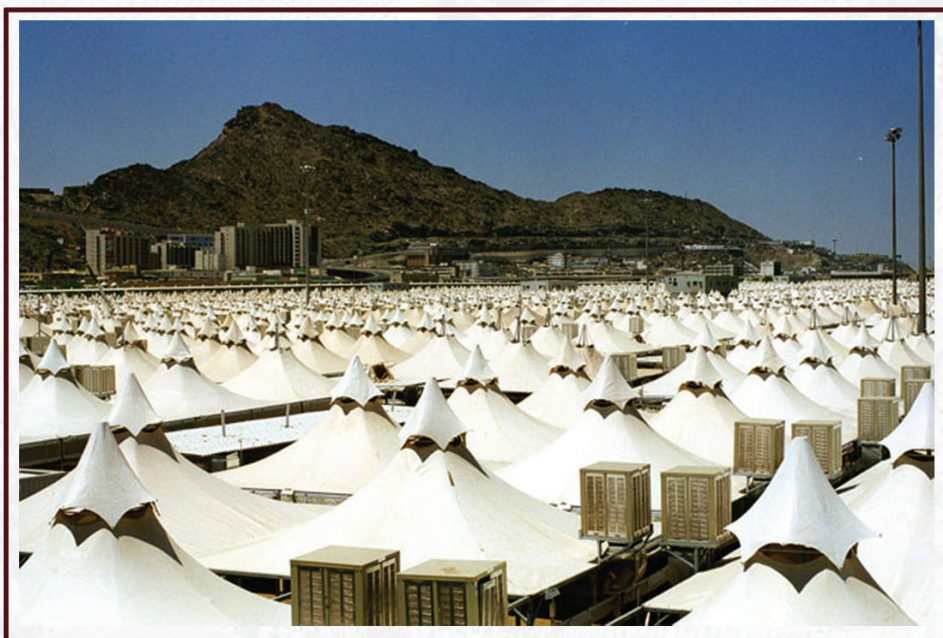
8 సూర్యాస్తమయం అయిన తర్వాత మఘిబ్ నమాజు చదవకుండా ప్రశాంతంగా ముజ్జలిఫాకు తల్బియా చదువుతూ వెళ్ళాలి.(1)

★ అరఫా నుంచి బయలుదేరేటప్పుడు వుజు చేసుకుని వెళ్తే మంచిది. ఒక వేళ ముజ్జలిఫా అర్ధరాత్రి వరకు కూడ చేరుకోలేకపోతే దారి లోనే మఘిబ్ మరియు ఇఫా నమాజులు చేసుకోవాలి.

9 ముజ్జలిఫా చేరుకున్న తర్వాత మఘిబ్ మరియు ఇఫా నమాజు ను ఒకే ఆజాన్ తో, రెండు ఇఖామత్ లతో రెండింటినీ కలిపి 'ఖసర్' చేయాలి.(2)

10 జిల్ హిజ్జా 10 వ తేదీన ముజ్జలిఫా దగ్గర ఆ రాత్రి ఆక్కడే విశ్రమించాలి. ఉదయం ఫజర్ నమాజు ను మామూలు కంటే త్వరగా చేసుకోవాలి(ఫజర్ వేళ అవ్వగానే).(3)

11 సామూహికంగా ఫజర్ నమాజు చేసిన తర్వాత సూర్యోదయానికి ముందు మషరుల్ హారాం దగ్గర ఎక్కడ వీలయితే అక్కడ ఖిబ్లా వైపుకు మొహాన్ని త్రిప్పి చేతులు పైకి ఎత్తి తక్బీర్, తహ్మీల్ చెబుతూ తెల్లవారేదాకా అల్లాహ్ సమక్షంలో బాగా పశ్చాత్తాపం చెందాలి. మన్నంపు కోసం వేడుకోవాలి, దుఆలు చేయాలి.(4)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - 1218.)
- (2) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - 1218.)
- (3) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - 1218.)
- (4) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - 1218.)

12 సూర్యోదయానికి ముందు ప్రశాంతంగా తల్బియా పఠించుకుంటూ మినాకు బయలుదేరాలి. దారిలో ముహస్సర్ లోయ దగ్గరి నుండి వడివడిగా నడుచుకుంటూ ముందుకు వెళ్లిపోవాలి.(1)

★బలహీన స్త్రీ, ముసలితనం లేకా అంగవైకల్యం ఉన్న పురుషులు ముజ్జలిఫా నుంచి మినాకు అర్ధరాత్రి తర్వాత కూడా బయలుదేరవచ్చు, కాని సూర్యోదయం తర్వాతనే షైతాన్ ను సూచించే స్థంభాన్ని రాళ్ళ తో కొట్టాలి.(2) (అల్బాసి)

ఒక అభిప్రాయం ప్రకారం సూర్యోదయానికి ముందే షైతాన్ ను సూచించే స్థంభాన్ని రాళ్ళ తో కొట్టడం అనుమతించబడింది, అన్నా రజి అల్లాహు అన్ఘా ఆచరణ, ఆమె అవగాహన ప్రకారంగా. (ఇబ్నె ఉస్సైమిన్)

గమనిక : ఇలాంటి విషయాలలో చాలా జాగ్రత్త వహించడం మంచిది, ఇలాంటి విభేదాల నుండి బయట పడాలంటే సూర్యోదయం తర్వాతనే షైతాన్ ను సూచించే స్థంభాన్ని రాళ్ళ తో కొట్టాలి. (రచయిత)

ఆధారాలు

(1) (సునన్ అత్ తిర్మిజి - కితాబుల్ హజ్జి అన్ రసూలిల్లాహి ﷺ - బాబు మా జా'అ ఫిల్ ఇఫాజతి మిన్ అరఘాత్ - 886)

(2) (బుఖారీ : 1676, ముస్లిం : 1295)

మినా

16 జిల్ హిజ్జా 10 వ తేదీన ముజ్జలిఫా నుండి మినాకు చేరుకోవాలి, కాని ముజ్జలిఫా దగ్గర నుండి కొన్ని రాళ్ళను జమచేసుకోవాలి లేదా మినా దగ్గరకు చేరుకున్న తర్వాతనైనా రాళ్ళను జమచేసుకోవాలి - శనగ విత్తనాల కంటే కొద్దిగా పెద్ద సైజు కంకర్రాళ్ళను ఏరుకోవాలి.

గమనిక: ఈ చిన్న రాళ్ళను నీటితో కడగడం (బిద్ అత్) గా పరిగణించబడింది.

బలహీనులు, వృద్ధులు, శక్తిలేని వారి తరపున వేరొకరు రాళ్ళు కొట్టవచ్చు.

జిల్ హిజ్జా 10 వ తేదీన ఈ క్రింది నాలుగు పనులు చేయడం తప్పనిసరి

01

రమీ

03

తల గొరిగించటం (హలఖ్) లేదా
తలనెంట్లుకలు కత్తిరించటం (తఖ్ సీర్)

02

కుర్బానీ

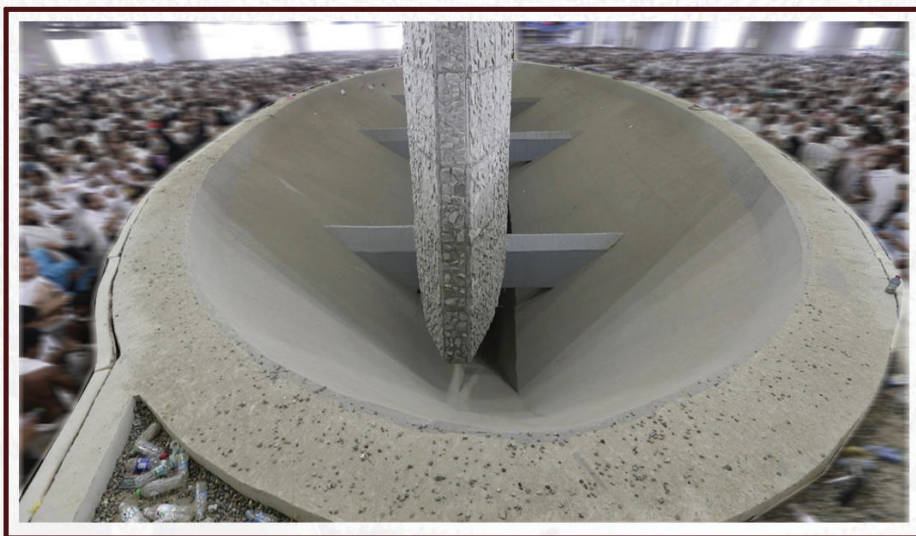
04

తవాఫ్ ఇఫాదా వ సయీ

రమీ

17 మొదటిది: సూర్యోదయం తర్వాత జన్నుహా వైపు మొహాన్ని త్రిప్పి, మినా మీ కుడి ప్రక్క వైపు మరియు మక్కా మీ ఎడమ ప్రక్క వైపు ఉండేలా నిలబడాలి (సహీహ్ ముస్లిం). జమరహ్ ఎ కుబ్రా పైకి అల్లాహు అక్బర్ అంటూ ఏడు రాళ్ళను ఒకటి తర్వాత ఒకటి విసిరి తరువాత తల్బీయా ముగించాలి. సూర్యోదయానికి ముందు షైతాన్ స్థంభం పై రాళ్ళను విసరడం చేయకూడదు (తిర్మిజి). కాని మధ్యాహ్నం తర్వాత నుంచి రాత్రి వరకు మాత్రం అనుమతించబడింది. (1)

★ జమరాత్ పై కేవలం చిన్న చిన్న రాళ్ళు మాత్రమే కొట్టాలి, ఇతర వస్తువులు విసిరి కొట్టటం తప్ప. దగ్గరకు వెళ్ళి కొట్టాలి. రాయి అక్కడ ఉన్న బావిలాంటి గుంతలో పడితే చాలు. అందులో కనిపించే స్థంభానికి తగలడం తప్పనిసరి కాదు.

ఆధారాలు

(1) (బుఖారీ, హజ్జతున్నబియ్యి, లిల్ అల్బానీ పేజీ 80, సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతున్నబియ్యి, 1218.)

కుర్బానీ

18 రెండవది: జమరహ్ ఎ ఉక్బహ్ పై రాళ్ళు విసరడం అయిన తర్వాత కుర్బానీ చేయాలి. వీలయితే కొంచెం మీరు వండుకొని తినవచ్చు. (1) అలాగే పేదవారిని కూడా తప్పకుండా దృష్టిలో పెట్టుకోండి. (2)

ఒక ఆవును లేదా ఒంటెను ఏడుగురు వ్యక్తులు కలిసి కుర్బానీ ఇవ్వవచ్చు. ఒకవేళ కుర్బానీ ఇవ్వలేక పోతే హజ్ సమయంలోనే 3 రోజుల పాటు ఉపవాసం ఉండాలి, మరియు స్వగృహం నకు చేరుకున్న తర్వాత 7 రోజుల పాటు ఉపవాసం ఉండాలి. (3)

★ కుర్బానీ పశువు కోసం హజ్ అల్ రాజిహి బ్యాంక్ లో లేదా ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ఏదైనా ఆఫీస్ లో కుర్బానీ డబ్బును జమ చేయవచ్చు.

హాలఖ్ లేదా తఖ్సీర్

19 మూడవది: జంతువు కుర్బానీ ఇచ్చిన తర్వాత హాలఖ్ అనగా తల వెంట్రుకలు గొరిగించాలి లేదా చిన్నగా కత్తిరించుకోవాలి, తరువాత ఇహ్రామ్ దుస్తులను తీసివేసి సాధారణ దుస్తులు ధరించాలి. హాలఖ్ (తల గొరిగించడం) ఉత్తమం. అయితే తఖ్సీర్ (వెంట్రుకలు చిన్నవిగా కత్తిరించడం) చేసుకున్నా ఫర్వాలేదు. మొత్తానికి తల వెంట్రుకలను కత్తిరించడం లేదా పూర్తిగా గొరగటం అనేది కుడి వైపు నుంచే చేయాలి. (4)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు బయాని అన్నస్సున్నత యాము న్నహర్ ఐన్ యుర్క - హదీస్ 1305, సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - హదీస్ :1218.) (2) (సూరా హజ్ : 36) (3) (ఇర్కాఉల్ ఫుఖీర్ : 964)
- (4) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు బయాని అన్నస్సున్నత యాము న్నహర్ ఐన్ యుర్క - 1305)

తవాఫ్ ఇఫాదా మరియు సయీ

20 నాలుగవది: మినా నుండి మక్కాకు వెళ్లి తవాఫ్ ఎ ఇఫాదా చేయాలి. (తవాఫ్ ఎ ఇఫాదా చేసేటప్పుడు ఇజ్తెబా మరియు రమల్ అనేది లేదు, కాబట్టి దానిని పాటించకూడదు. 7 ప్రదక్షిణలు (తవాఫ్) తరువాత సాధారణంగా 2 రకాతులు నమాజు చేయడం హదీస్ ద్వారా నిరూపితమైనది, కాబట్టి తవాఫ్ ఎ ఇఫాదా తర్వాత రెండు రకాతులు నమాజు చేయాలి. తర్వాత కొంత జమ్ జమ్ నీరు త్రాగి, కొద్దిగా తలపై చల్లుకోవాలి. తర్వాత సఫా పర్వతం నుండి మర్వా పర్వతం వరకు సయీ చేసి మక్కా నుండి మినాకు మరలి రావాలి.) (5)

గమనిక: (10 జిల్ హిజ్జా రోజున) ఈ అర్కాన్ లన్నీ నెరవేర్చటంలో ఒకవేళ వెనక ముందు అయినా ఫరవాలేదు. కనుక పైవన్నీ పద్ధతి ప్రకారం జరగడంలో ఎటువంటి తప్పిదం జరిగినా పరిహారంగా (పొట్టేలును బలి ఇవ్వటం) వాజిబ్ కాదు.(6)

ఆధారాలు

(5) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్జ్ - బాబు హజ్జతిన్నబియ్యి - 1218.) (6) (బుఖారీ : 1736)

గమనిక: ఇప్రూం ఆంక్షలు జప్రుహా ఎ కుబ్రా పై రాళ్ళు విసరడంతో తొలగిపోతాయి. ఈ సమయంలో కూడా హజ్ పాటించే వ్యక్తి తన భార్యతో సంభోగం చేయకూడదు. “తవాఫ్ ఎ జియారత్” మరియు సయీ పూర్తయిన తర్వాత భార్యతో సంభోగం కూడా చేయవచ్చు. (షేఖ్ అల్లానీ ర.హ్మా.)

ఇంకో అభిప్రాయం ప్రకారం 10వ తేదినాడు చేయబోయే నాలుగు అర్కాన్ లలో వై రెండు పూర్తి చేసిన తరువాత ఇప్రూమ్ దుస్తులు తీసివేసి సాధారణ వస్త్రాలు ధరించ వచ్చు. ఇంకా చివరి అర్కాన్ లు పూర్తి చేసుకున్న తరువాత భార్యతో సంభోగంలో కూడా పాల్గొనవచ్చు. (హాలాల్ అయిపోయినట్లే) (షేఖ్ బిన్ బాజ్)(1)

వివరణ: జాగ్రత్త పడడం ఏమిటంటే ఏవైనా రెండు అర్కాన్ లు పూర్తి చేసిన తరువాత ఇప్రూమ్ దుస్తులు విడవాలి. ఎవరైనా ఒకే పని చేసి ఇప్రూమ్ తీసివేస్తే లేదా ఇప్రూం ఆంక్షలు పాటించకపోతే ఎటువంటి పరిహారం వుండదు. దం (బలి) కూడా ఉండదు. ఎందుకంటే షేఖ్ అల్లానీ అభిప్రాయం ప్రకారం నాలుగు అర్కాన్ లలో నుంచి ఒక అర్కాన్ పూర్తి చేసినా “మొదటి తహల్లుల్” అయిపోతుంది. ఇక పోతే భార్యతో సంభోగానికి అనుమతి అనేది నాలుగు అర్కాన్ లు పూర్తి చేసిన తర్వాత “హాలాల్” అవుతుంది, ఇందులో ఎవరి మధ్య భేదాభిప్రాయాలు లేవు.

గమనిక : ఈ విషయంలో ఒక మాట గుర్తుపెట్టుకోవాలి. 10 జిల్ హిజ్జా రోజున రాళ్ళు విసిరిన తరువాత హజ్ ఇప్రూమ్ తీసి సాధారణ వస్త్రాలు ధరించవచ్చు. కాని ఒకవేళ రాత్రి అయిపోతే “తవాఫ్ ఎ జియారత్” చేయలేకపోయిన పక్షంలో అప్పుడు మళ్ళీ ఇప్రూమ్ ధరించి తవాఫ్ ఎ జియారత్ చేయాలి. తరువాత ఇప్రూమ్ దుస్తులను తీసివేసి సాధారణ దుస్తులను ధరించుకోవచ్చు.(2)

గమనిక: (ఒక వేళ ఎవరైనా మప్రిబ్ తర్వాత మళ్ళీ ఇప్రూమ్ ధరించకుండా సాధారణ దుస్తులలో తవాఫ్ ఎ జియారత్ చేస్తే ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని కొందరు విద్వాంసులు అంటున్నారు, ఎందుకంటే రెండవ సారి ఇప్రూమ్ ధరించడం తప్పనిసరి మాత్రం కాదు). అల్లాహ్ యే ఎక్కువ తెలిసినవాడు.

ఆధారాలు

(1) (హజ్జతున్నబియ్యి ﷺ లిబ్నీ బాజ్, మజ్మా ఫతావా బిన్ బాజ్ : 25/233, బుఖారీ: 1754, ముస్నీం:1189)

(2) (హజ్జతున్నబియ్యి ﷺ లిల్ అల్లానీ 1/78, అబూ దాఫూద్:1999, బుఖారీ:5930, ముస్నీం: 1189)

జిల్ హిజ్జా మాసపు 11 వ/12 వ/13 వ తేదీలు

21 అయ్యాముత్తఫీక్ (జిల్ హిజ్జా లోని 11 వ/12 వ/13 వ తేదీలు)రాత్రులు మినా లో గడపాలి, ప్రతిరోజూ మధ్యాహ్నం సూర్యుడు నడినెత్తి నుండి వాలిన తర్వాత జమరా ఎ ఊలా, జమరా ఎ ఉస్తా మరియు జమర ఎ ఉక్బహ్ పై వరుసగా రాళ్ళతో రమీ చేయాలి. (కొట్టాలి).(1)

22 జమరా ఎ ఊలా, జమరా ఎ ఉస్తా పై రాళ్ళు విసరడంపూర్తయిన తర్వాత కిల్లా వైపు ముఖాన్ని త్రిప్పి ప్రార్థనలు చేయాలి. కాని జమర ఎ ఉక్బహ్ పై రాళ్ళు విసరిన తర్వాత ఎటువంటి ప్రార్థన చేయకుండా మరలిరావాలి.(2)

★ ఒకవేళ రాళ్ళు విసిరే సంఖ్య లో ఎవరికైననూ, అనగా అతను లేదా ఆమెకు అనుమానం ఉంటే వారికి ఏ సంఖ్య పై నమ్మకం వుందో దాన్ని బట్టి రాళ్ళను విసరాలి.

ఆధారాలు

- (1) (సుసన్ అబి దాఫూర్ - కితాబుల్ మనాసిక్ - బాబున్ ఫీ రమీ ఇల్ జిహార్ - 1973)
- (2) (అస్సనన్ అన్ నసాయి - కితాబు మనాసికల్ హజ్జ్ - బాబుదు'ఆఇ బాద రమీ ఇల్ జిహార్ - 3083- సహీఫ్)

23 మినాలో వుంటున్నప్పుడు కుదిరితే ప్రతి రోజూ మక్కా వెళ్లి తవాఫ్ చేయాలి. (కేవలం తవాఫ్ చేయాలి, సయీ చేయకూడదు).(1)

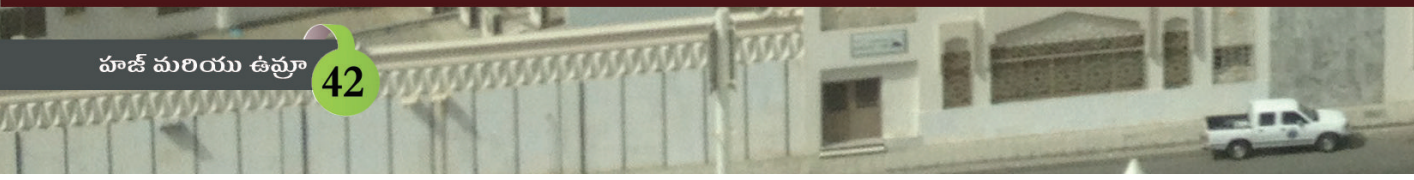
మస్జిద్ ఎ ఖైఫ్ లో (మస్జిద్ ఎ ఖైఫ్ లో 70 మంది ప్రవక్తలు నమాజు చేశారు) సామూహికంగా నమాజు చేయాలి.(2) తక్బీర్, తహ్మీల్ మరియు అల్లాహ్ స్తోత్రం చేయాలి. అలాగే పాపాలపై పశ్చాత్తాపం చెందుతూ, క్షమాపణలు వేడుకుంటూ చాలా ఎక్కువగా ప్రార్థన చేయాలి.(3)

24 12 వ జిల్ హిజ్జా రోజున మినా నుంచి వెళ్లిపోవాలనుకుంటే సూర్యాస్తమయానికి ముందే మినా నుంచి బయలుదేరాలి. ఒకవేళ బయలుదేరక ముందే సూర్యాస్తమయం అయితే ఆ రోజు అక్కడే ఉండి 13 వ తేది మధ్యాహ్నం జవాల్ తరువాత షైతాన్ స్థంభం పై రాళ్ళు విసిరి అప్పుడు మినా నుంచి బయలుదేరాలి.(4)

ఆధారాలు

- (1) (అస్ సునన్ అల్ కుబ్రా లిల్ బైహాఖీ - జిమ ఉ' అబ్వాబి వక్తిల్ హజ్జి వల్ ఉన్నతి - జిమ ఉ' అబ్వాబి రుఖూల్ మక్కత - బాబ్ జియారతిల్ బైతి కుల్ల లైలతిన్ మిన్ లయాలి మినా హదీస్ : 9066) (2) (అల్ ముఖ్తారహ్ లిజ్జియా అల్ ముక్గసి, బిసనదిన్ హసనిన్)
- (3) (4) (సూరా అల్ బఖర, ఆయత్ నెం - 203)

తవాఫ్ ఎ విదా

25 జిల్ హిజ్జా 13 వ తేదిన సూర్యవాలిక (జవాల) తరువాత రమీ చేసి మినా నుండి తిరిగి రావాలి. మక్కా నుండి బయలుదేరే ముందు తవాఫ్ ఎ విదా చేసి మీ స్వగృహానికి బయలు దేరాలి.(1)

మొదటి అభిప్రాయం ★ : కొందరు హజ్ చేసేవాళ్ళు హజ్ తరువాత జిద్దా మొదలగు చోట్లకు వెళ్తారు, అటువంటి వారు తవాఫ్ ఎ విదా చేసి జిద్దా వెళ్ళాలి. మళ్ళీ ఎప్పుడైతే ఇంటికి వెళ్ళాలనుకుంటారో అప్పుడు తవాఫ్ ఎ విదా రెండోసారి చేసుకోవాలి. (షేక్ అనీస్ ఉర్హ్మాన్ ఆజ్కీ)

రెండవ అభిప్రాయం: షేక్ వసిఉల్లా అబ్బాస్ అభిప్రాయం ప్రకారం ఎవరైనా జిద్దా వెళ్ళాలనుకుంటే తాము నమ్మకంగా తిరిగి మక్కా వస్తామని అనుకుంటే వారు చివరిలో తవాఫ్ ఎ విదా చేయాలి. ఎందుకంటే తవాఫ్ ఎ విదా యొక్క నిబంధన ఏమిటంటే మక్కా నుండి హజ్ చేసి వెళ్ళేటప్పుడు మాత్రమే చేయాలి. దీనిని నఫ్ అంటారు. ఖచ్చితంగా తిరుగు ప్రయాణమవటం “నఫ్” గా పరిగణించబడింది. (జిద్దాకు వెళ్ళటం ఖచ్చితమైన తిరుగు ప్రయాణం (నఫ్) కాదు గనుక).

గమనిక: ఋతుస్రావం(బహిష్టు)మరియు రక్తస్రావం గల స్త్రీలు మాత్రం తవాఫ్ ఎ విదా చేయకూడదు, ఎందుకంటే వారికి ఈ కార్యంలో వెలుసుబాటు వుంది.(2)

గమనిక: స్వదేశానికి వెళ్ళడం కంటే కాస్త ముందు తవాఫ్ ఎ జియారత్ చేస్తుంటే అందులోనే తవాఫ్ ఎ విదా సంకల్పం కూడ చేసుకోవచ్చు.

గమనిక: అల్లాహ్ సమక్షంలో హజ్ అంగీకారం పొందేందుకు మదీనా వెళ్ళవలసిన అవసరం లేదు. తప్పని సరి కాదు. అయితే నా సలహా ఏమంటే హజ్ పవిత్ర మదీనాను కూడా సందర్శించాలి, దేనికంటే పవిత్ర మదీనా దర్శనం మరి అక్కడి పుణ్యాలను వదులుకోకూడదు. కాని ఎవరైతే హజ్ అంగీకారానికి మదీనా సందర్శించడం తప్పని సరి అని అనుకుంటారో వారి అభిప్రాయం సరైనది కాదు. దానికి ఏ ఆధారము లేదు.

అల్లాహ్ దయతలిస్తే ఈ విధంగా హజ్ చేస్తే ఖుర్ ఆన్ మరియు సున్నత్ వెలుగులో హజ్ పూర్తయినట్లే

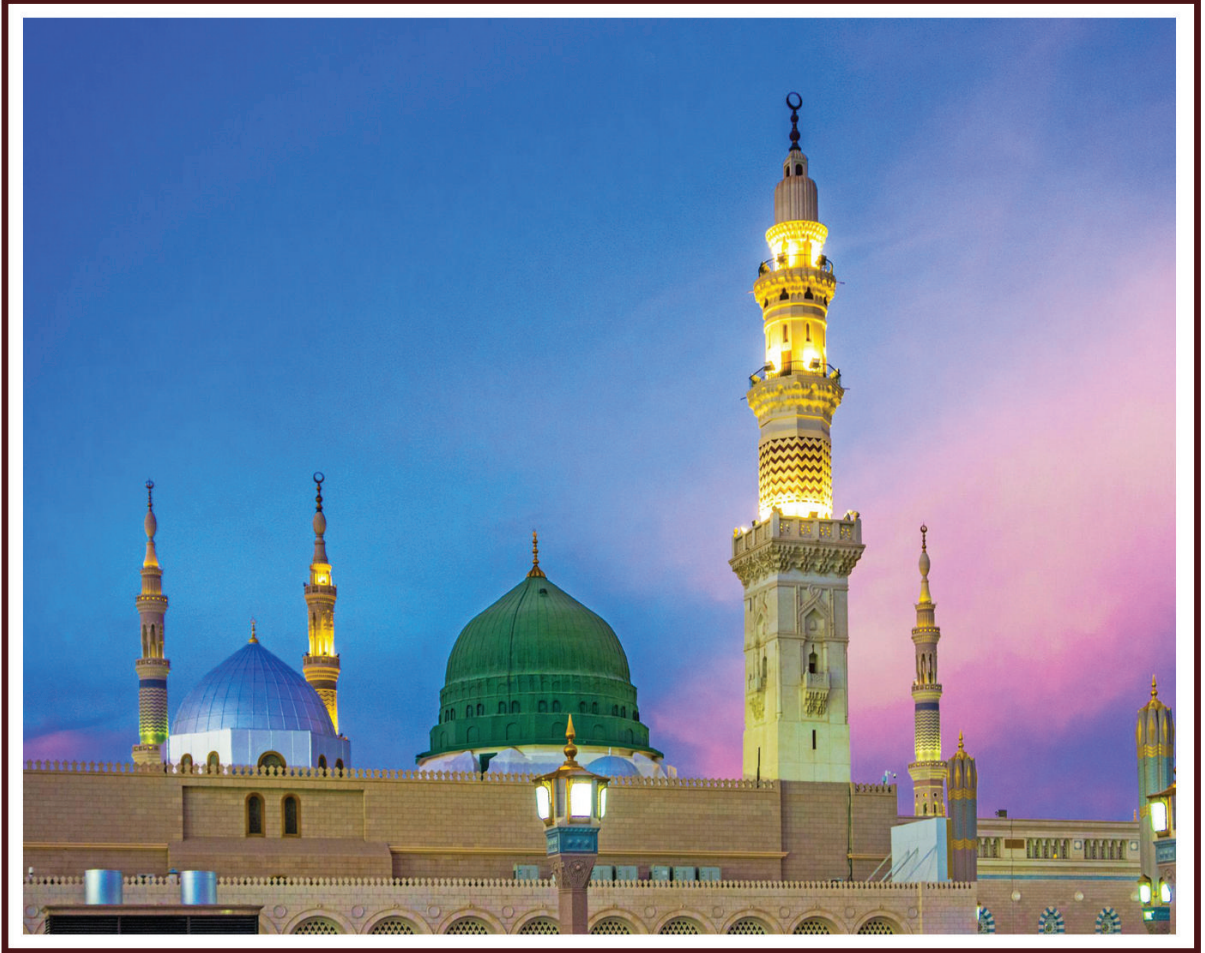
ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - బాబు వుజూబి తవాఫిల్ వదాఇ వ సుకూతిహి అనిల్ హాయిజి - 1327)
- (2) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ హజ్ - వుజూబి తవాఫిల్ వదాఇ వ సుకూతిహి అనిల్ హాయిజి - 1328)

మదీనా తయ్యబా యొక్క శుభ ప్రయాణం

(1) మస్జిద్ ఎ నబవీ లో చదివే ఒక నమాజు పుణ్యం వెయ్యి నమాజులకు సమానం, మస్జిద్ ఎ హరం లో చదివే ఒక నమాజు పుణ్యం ఒక లక్ష నమాజులకు సమానం, మరియు మస్జిద్ ఎ అక్సాలో చదివే ఒక నమాజు పుణ్యం రెండు వందల యాభై నమాజులకు సమానం. (1)

ఒక వేళ హాజీ మదీనా ప్రయాణం చేయాలనుకుంటే ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారి మస్జిద్ ని సందర్శించాలని సంకల్పం చేసుకుని బయలుదేరాలి. మదీనాకు చేరుకున్న తర్వాత క్రింది ప్రదేశాలు సందర్శించుకొనుట మంచిది.

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ అల్ బుఖారీ - కితాబుల్ జుమహ్ - అబ్బాబుతతవ్వూజ్ ' - బాబు ఫజ్లిస్సలాతి ఫీ మస్జిది మక్కత వల్ మదీనతి - 1190, సహీహుత్తర్ఖీబ్ : 1179)

1

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వారి మస్జిద్ ను సందర్శించడం

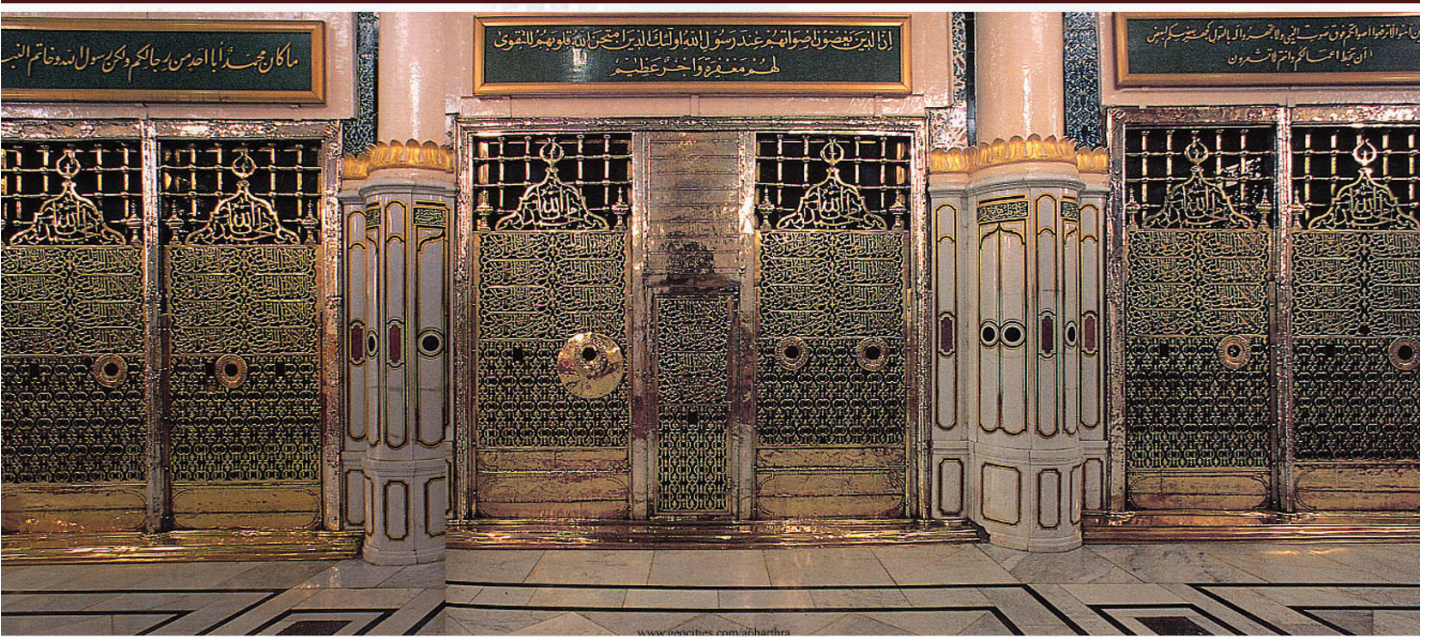
మస్జిద్ లోకి దుఆ చదివి ప్రవేశించాలి ఆ తర్వాత రెండు రకాతుల తహియ్యతుల్ మస్జిద్ నమాజు చేయాలి.(1)

“రియాజుల్ జన్నహ్”అనే స్థలంలో రెండు రకాతుల నఫిల్ చేయటం ఉత్తమం. (“రియాజుల్ జన్నహ్” అనేది ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం యొక్క “మింబర్” నుండి ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇంటి మధ్య ఉండే స్థలం).(2)

2

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సమాధిని సందర్శించడం

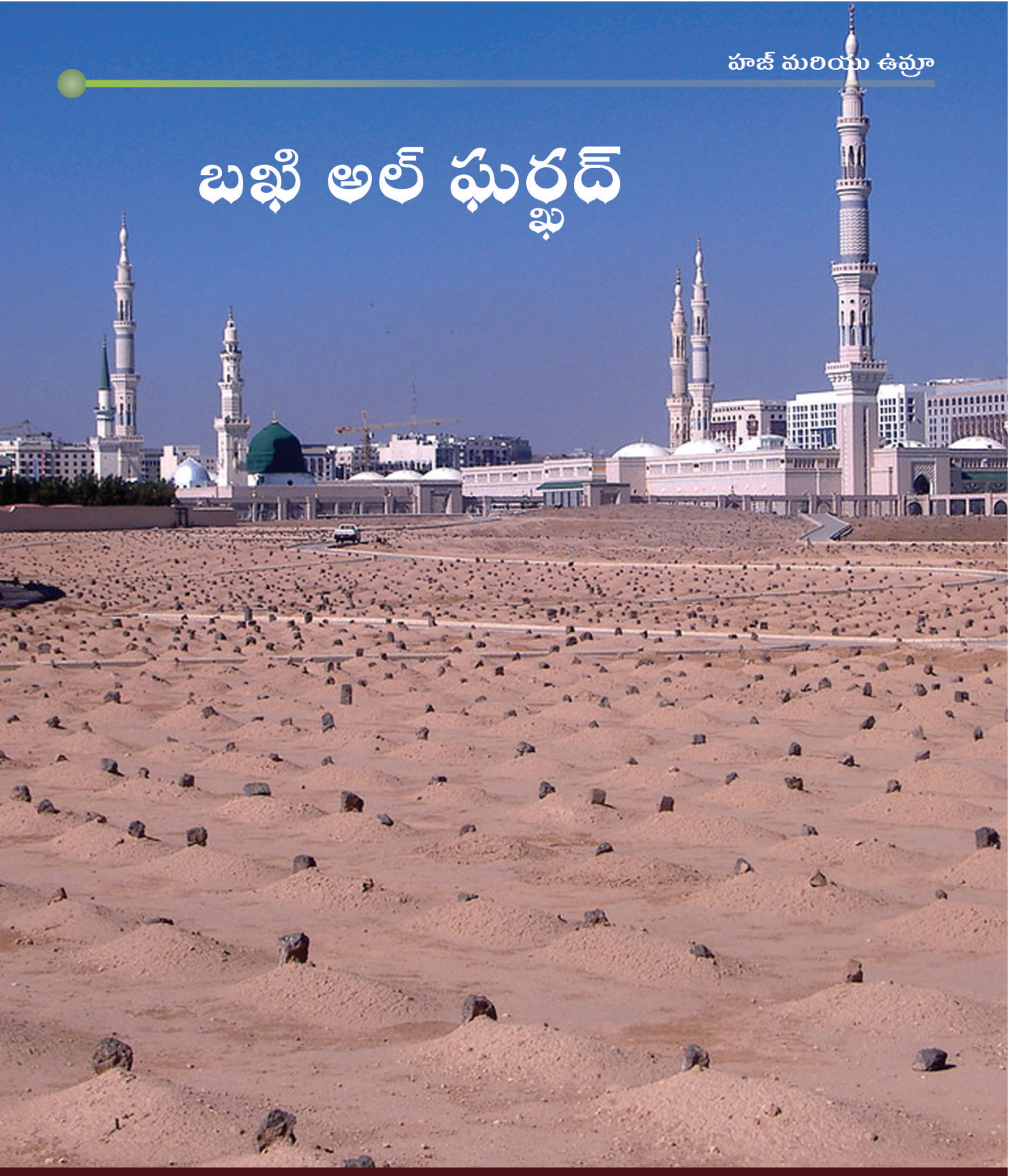
ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సమాధి దగ్గరకు వెళ్లి ఎంతో మర్యాదపూర్వకంగా మెల్లగా సలాం చెప్పాలి, ఇంకా దరూద్ చదవాలి. మరియు అబూ బకర్ రజి అల్లాహు అన్హు, అలాగే ఉమర్ రజి అల్లాహు అన్హు సమాధుల దగ్గరికి వెళ్లి సలాం చెప్పాలి. (3)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ బుఖారీ - కితాబుస్సలాత్ - అబ్దు వాబుల్ మనాజిద్ - బాబు ఇజా దఖుల అహదుకుం అల్ మస్జిద్ ఫుల్కర్ రక్ అతైని కల్ల ఐన్ యజ్జిస - 444)
- (2) (సహీహ్ అల్ బుఖారీ - కితాబు ఫజ్జుస్సలాతి ఫీ మక్కత వల్ మదీనతి - బాబు ఫజ్జి మా బైనల్ కల్ల వల్ మింబరి - 1195)
- (3) (ముఅత్తా మాలిక్ - కితాబు ఫి కస్బిస్సలాతి ఫి స్సఫరి - బాబు మా జా'అ ఫిస్ సలాతి అలన్నబియ్యి - 397)

బఖీ అల్ ఘర్ఫ్

ఇది మదీనా తయ్యబా యొక్క స్మశాన వాటిక. దీని అసలు పేరు “బఖీ అల్ ఘర్ఫ్” దానికి జన్నతుల్ బఖీ అనే పేరు ఉన్నట్టు ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. అలాగే “బఖీ అల్ ఘర్ఫ్” లో సమాధి చేయబడ్డ ప్రతి ఒక్కరూ స్వర్గంలోకి వెళతారన్న మాటకు కూడా ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు.

3

బఖీ అల్ ఘుర్బద్ స్మశాన వాటికను సందర్శించడం

ఇది మదీనా తయ్యబా యొక్క స్మశాన వాటిక. హజీలు అక్కడకు వెళ్లి సహాబా రజియల్లహు అన్హుం ఇంకా విస్వాసులందరి పాపాల క్షమాపణకై, వారి ఉత్తమ స్థానాలకై దుఆ చేయాలి. ఇంకా ఈ క్రింది దుఆ ను చదివి వారిపై అల్లాహ్ యొక్క శాంతి కురవాలని ప్రార్థన చేయాలి:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ (وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ) نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ (1)

“ఆస్సలాముఅలైకుమ్ అహ్ అద్దియార్, మినల్ మూమినీన వల్ ముస్లిమీన, వ ఇన్నా ఇన్నా అల్లాహు బికుమ్ లాహికూన (వ యర్ హముల్లాహుల్ ముస్తఖ్ బమీన మిన్నా వల్ ముస్తఖ్ బిలీన్) నస్ అల్లాహు అనా వ అకుముల్ ఆఫియత్”

(మీపై అల్లాహ్ శాంతి కురియుగాక ఓ నివాసులారా! మోమిన్ల లో నుంచి మరియు ముస్లింల లో నుంచి!, త్వరలో మేము కూడా అల్లాహ్ దయ తలిస్తే మిమ్మల్ని కలుసుకుంటాము. [ముందు వారిపై మరియు చివరి వారిపై అల్లాహ్ శాంతి కురియుగాక] మాకు మరియు మీకు రక్షణ ప్రసాదించమని మేము అల్లాహ్ ను వేడుకుంటున్నాము).(1)

4

ఉహద్ అమరగతుల సందర్శనం

యాత్రికులు ఉహద్ అమరగతుల సమాధుల దగ్గరకు వెళ్ళాలి. అక్కడ పైన తెలిపిన దుఆ ను చదివి పరలోకంలో వారి స్థానం ఉన్నతంగా ఉండాలని అల్లాహ్ ను వేడుకోవాలి. (2)

ఆధారాలు

- (1) (సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ జనాజ్ - బాబు మా యుకాలు ఇందదు ఖాలిల్ కుబూరి వద్దుఆజ లిఅహ్మీహ్ - 974, 975)
- (2) (సునన్ అబ్ తిర్మిజి - అబ్ వాబుల్ జనాజ్ అన్ రసూలిల్లాహ్ ﷺ - బాబు మా జాల ఫిర్రుఖ్ఖతి ఫీ జియారతిల్ కుబూరి - 1054)

5

మస్జిద్ ఎ ఖుబాను సందర్శించడం

హజీ వుజూ చేసుకొని మస్జిద్ ఎ ఖుబా వెళ్ళి రెండు రకాతులు నఫిల్ నమాజ్ చదవాలి, ఇలా చేయడం వలన ఒక ఉవ్రూ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది.(1)

ప్రవక్త ﷺ సాధారణంగా శనివారం రోజు మస్జిద్ ఎ ఖుబా కు అలవాటుగా వెళ్ళేవారు. (2)

ఒకవేళ హజీ కూడా శనివారం రోజు మస్జిద్ ఎ ఖుబా కు వెళితే ఈ సున్నత్ యొక్క పుణ్యం కూడా లభిస్తుంది. (ఇన్నా అల్లాహ్)

★ మదీనాలో ఉన్నప్పుడు మస్జిద్ ఎ నబవీలో 40 సార్లు నమాజు చేయడం తప్పనిసరి అని భావించడం పొరపాటు. ఎందుకంటే ఈ విషయం ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మరియు ఆయన సహచరుల నుండి నిరూపితముగా లేదు. ఎన్ని నమాజులు చేసుకోవటానికి అవకాశం లభించినా దానిని అదృష్టంగా భావించాలి. గుర్తుంచుకోవలసిన విషయం ఏమంటే ఈ నమాజులకు హజ్ మరియు ఉవ్రూతో ఎటువంటి సంబంధము లేదు. దీని గురించి చెప్పబడే హదీసు జయీపు.(3)

దీనికి విరుద్ధంగా సహీహ్ హదీసు ఉంది. అందులో ఏ ప్రదేశము మరియు ఏ ప్రాంతము లేదా ఏ మస్జిద్ ను గురించి వివరంగా చెప్పబడలేదు. ఆ హదీసులో 40 నమాజులకు బదులు 40 రోజుల నమాజుల ప్రస్తావన వుంది, హదీసు పదాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి : ఎవరైనా 40 రోజుల పాటు ప్రతి నమాజును మొదటి తక్బీర్ తో సహా సామూహికంగా చేస్తే వారికి అల్లాహ్ సుబ్ హానహు వతఆలా రెండింటి నుండి విముక్తి కల్పిస్తాడు.

1. అతను లేదా ఆమెకు నరకాగ్ని నుంచి విముక్తి కల్పించబడుతుంది .
2. అతను లేదా ఆమెకు కపటత్వం (నిఫాక్) నుంచి విముక్తి కల్పించబడుతుంది . (4)

ఆధారాలు

- (1) మున్నద్ అహ్మద్ 15981, సహీహ్
- (2) బుఖారీ 1193, ముస్లిం 1399
- (3) సిల్సీలతుల్ అహాదీస్ అజ్ జయీఫా వల్ మఉజుఅ 364
- (4) సునన్ అత్ తిర్మిజీ - కితాబుస్సలాత్ అన్ రసూలిల్లాహి ﷺ - బాబున్ ఫీ ఖజ్జత్తక్తీ రతిల్ ఊల - 241

హజ్ మరియు ఉమ్మా లో చేసే ప్రార్థనలు

ఇఫ్రామ్ ధరించేటప్పుడు చెప్పవలసిన సంకల్పం

اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ عُمْرَةً

“అల్లాహుమ్మో లబ్బైక ఉమ్రుతన్”

اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ حَجًّا

“అల్లాహుమ్మో లబ్బైక హజ్జన్”

అలాగే ఈ దుఆ ను కూడా పై పదాలతో కలిపి చదవాలి

اللَّهُمَّ حَجَّةً لَا رِيَاءَ فِيهَا وَلَا سُمْعَةً

“అల్లాహుమ్మో హజ్జతున్ లా రియా’అ ఫీహా వలా సుమ్ అతున్”

తల్మియా

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ
وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ.

“లబ్బైక అల్లాహుమ్మో లబ్బైక. లబ్బైక లా షరీకలక
లబ్బైక్ ఇన్నల్ హమ్మ వన్ నీమత లక వల్
ముల్క్ లా షరీకలక్”

కాబా ను చూసినప్పుడు చేయవలసిన దుఆ

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ فَحَيِّنَا
رَبَّنَا بِالسَّلَامِ.

“అల్లాహుమ్మో అస్తస్థలాము వ మిన్నస్థలాం
ఫహయ్యినా రబ్బనా బిస్థలాం”

కాబాతుల్లాహి ఆవరణలోకి ప్రవేశించినప్పుడు చేయవలసిన దుఆ

أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ
الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

“అవూజు బిల్లాహిల్ అజీం- వ బి వజ్ హిహిల్ కరీం
వ సుల్తానిహిల్ ఖదీం -మినష్ షైతాన్ నిర్జీం”

మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళేటప్పుడు చేయవలసిన దుఆ

بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ. اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ.

“బిస్మిల్లాహి వస్థలాము అలా రసూలిల్లాహి
అల్లాహుమ్మోగ్ ఫిల్లి జునూబి వఫ్ తహా లీ
అబ్బాబ ఫుజ్లిక్”

بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ. اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ.

“బిస్మిల్లాహి వస్థలాము అలా రసూలిల్లాహి
అల్లాహుమ్మోగ్ ఫిల్లి జునూబి వఫ్ తహా లీ అబ్బాబ
రహ్మాతిక్”

హజరె అస్ఫుద్ ను తాకినప్పుడు చేయవలసిన దుఆ

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُ أَكْبَرُ

“బిస్మిల్లాహి అల్లాహు అక్బర్”

రుకునె యమానీ మరియు హజరె అస్మత్ మధ్యలో చదవవలసిన దుఆ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

"రబ్బనా ఆతినా ఫిద్దున్ యా హాసనతన్ వఫిల్
ఆఖిరతి హాసనతన్ వఖినా అజాబన్నార్."

సఫా పర్వతం దగ్గర ఈ దుఆ ను చదవాలి

أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ

"అబ్ దవు బిమా బద అల్లాహు బిహి"

సయీ చేసేటప్పుడు ఈ దుఆ ను చదవాలి

رَبِّ اغْفِرْ وَاَرْحَمَانِكَ أَنْتَ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ

"రబ్బిఘ్ ఫిర్ వర్ హం ఇన్నక అన్తల్
అ'అజ్జల్ అక్రము"

అరఫాత్ మైదానంలో నిలబడినప్పుడు చదవవలసిన దుఆ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

"లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు
లాషలికలహు అహుల్ ముల్క్ వ
అహుల్ హద్దు వహువ అలా కుల్లి
షైయిన్ ఖదీర్"

إِنَّمَا الْخَيْرُ خَيْرٌ الْآخِرَةِ
"ఇన్నమల్ ఖైరు ఖైరుల్ ఆఖిరతి"

సఫా పర్వతం చేరుకొనక ముందు చదవవలసిన దుఆ

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ
أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا
وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

"ఇన్నస్ సఫా వల్ మర్వత మిన్ షఆయిలిల్లాహి ఫమన్
హజ్జల్ బైత్ అవి తమర ఫలా జనాహ అల్లిహి అన్
యత్తవ్వఫ బిహిమా, వమన్ తత్వ్వ అ ఖైరన్ ఫ
ఇన్నల్లా హా షాకిరున్ అలీం."

సఫా పర్వతం దగ్గరకు చేరుకున్న తర్వాత మీ మొహాన్ని భిల్లా వైపుకు త్రిప్పు
కొని ఈ క్రింది దుఆ ను ౩ సార్లు చదవాలి

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ. أَنْجَزَ
وَعَدَهُ. وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.

"లాఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు లా
షలికలహు అహుల్ ముల్క్ వలహుల్ హద్దు
యుహ్ యీ వ యుమీతు వహువ అలా
కుల్లి షైయిన్ ఖదీర్- లాఇలాహ ఇల్లాహు
వహ్ దహు అన్ జజ వ'అదహు వనసర
అబ్దుహు వహజమల్ అహ్ జాబ వహ్ దహు"

బఖి అల్ ఫుర్కద్ (స్త్రీశాన వాచిక-సమాధులు ఉండే స్థలం) లోకి
ప్రవేశించిన తర్వాత ఈ క్రింది దుఆ ను చదవాలి

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُسْلِمِينَ. وَإِنَّا، إِنشَاءَ اللّٰهُبِكُمْ
لَلْأَحْقُونَ. نَسْأَلُ اللّٰهَ لَنَا وَلِكُمُ الْعَافِيَةَ.

"అస్సలాముఅలైకుం అహ్ అబ్దియార్,
మినల్ మూమినీన వల్ ముస్లిమీన,
వ ఇన్నా ఇన్నా అల్లాహు బికుమ్
లాహికూన నస్ అలుల్లాహ అనా
వ అకుముల్ ఆఫియత."

Introduction of **ARSHAD BASHEER MADANI**

Founder & Director-AskIslamPedia.com

- Masha'Allah age 37 years, born and brought up in Hyderabad, India
- Hafiz, Memorized entire Holy Qur'an
- Languages Known – Arabic, English, Urdu, Hindi and Persian
- Alim from University of Dar-us-Salaam, Umerabad, Tamil Nadu, India
- Graduated in the field of Hadees-e-Shareef (Taqaassus-Fil-Hadees) from the Islamic University in Madinah Tayyibah, Kingdom of Saudi Araiba
- Master in Business Administration – MBA
- Master degree from ICBM College HYD
- First Indian Alim of the Islamic University of Madinah to receive a Master's Degree in contemporary Education in English Language i.e. MBA .
- Masha'Allaah pursuing Ph.D (Doctorate in Business Administration) from the University of Switzerland in Europe
- Has Ejaza for Qur'an and Kutube Sitta (Six Books of Sunnah)
- Managing Director for International IT Consultancy Company in Dubai, UAE
- Founder and Director of Indian company ABM
- Founder and Director of www.askislampedia.com
- International Speaker on Islamic topics with Comparative Religion and Q& A sessions

DAWAH EXPERIENCE IN MEDIA

- Handled Shariah related Live Q&A on ETV Urdu and Zee Salam
- Alhamdulillah, answered over 6000 questions on Live programs
- Interview on BBC World Services "Solutions for Imbalanced Economic System and Credit Crisis"
- Qatar Radio, Sharjah TV UAE, Radio Kuwait, NTV Nepal, ABC Nepal
- Iqratv UK Europe ,DM digital UK Europe ,Ahadtv NewYork USA,DD, Munsif TV, HMTV, TV9, ETV Urdu, Zee Salam, Zee Punjabi, City Cable Channels
- Completed 400 episodes on Zee Salam, the Urdu TV Channel of Zee Telefilms
- Interviewed on South African Radio by IPCI, Dawah Center of Shaik Ahmed Deedat(R)
- And many more Channels

DAWAH MILESTONES

- Program on the topic "Concept of peace In Islam" followed by Q/A for Officers of Anti Terrorism Squad (ATS) in Mumbai Police Department under the supervision of the then ATS Chief Late Mr. Hemant Karkare, IPS
- Designed curriculum in Islamic Jurisprudence for Scholars of Indian Madaris
- Trained about Five Hundred Ulema from India on the rules of Islamic Jurisprudence
- Study on Indian Share Market and its alternate for Muslims preventing Muslims from indulging in trade with companies dealing in interest.
- Fundamentals of Islamic Business with comparative study of contemporary Economic systems
- Delivered International Public talks in Saudi Arabia, Kuwait, Qatar, Oman, Bahrain, United Arab Emirates, Malaysia, Singapore, UK , USA and Nepal

- Delivered Public talks in almost all major Cities & Towns in the Indian States of Delhi Andhra Pradesh, Tamil Nadu, Karnataka, Kerala, Maharashtra, Goa, Rajasthan, West Bengal, Orrisa ,Bihar, Uttar Pradesh, Uttara Khand, Punjab, Haryana, Jammu & Kashmir etc.
- In close contact with Top Islamic Universities & Top Ulema Kiram of the World
- Has a wide Network of young upcoming Ulema & Dayees across the World
- Over 200 Video CDs Answering Allegations of Non-Muslims against Islam

COURSES BY ARSHAD BASHEER MADANI

- 7 Days – Residential Arabic Quranic Grammar
- 1 Day – Enjoy your Life with Islamic Thinking
- 1 Day – Uloomul Qur'an & Uloomul Aqeedah
- 1 Day – Islamic History (Lessons), Islamic Healing
- 1 Day – Islamic Management Skills in the light of Seerah
- 1 Day – Islamic & Contemporary Economics (Islamic Banking)
- 1 Day – Qawaid-E-Fiquiyyah specially for Scholars of Indian Madaris
- 1 Day – Qur'anic Miracle Reasoning with answering allegations on Qur'an
- 1 Day – Islamic Rulings for Professionals like Doctors, Advocates, Businessmen Etc.
- 3, 5 & 15 Days – Dawah Training Program in English, Urdu & Arabic languages
- 7 & 15 Days – Islamic Kids Camp for Children in Urdu & English
- 21 Days – Authentic & Unauthentic Ahadees Segregation for Scholars of Madaris
- 3 Hours – Various Islamic Modules strengthening the basic Islamic Knowledge
- And many other Short term training programs and Crash Courses aimed at building a strong Islamic foundation among the participants

CURRENT PROJECTS

- Advisor of 8 Islamic International Islamic Schools
- Advisor of Online Islamic University
- Cyber Madani Production House
- HD Quality Islamic Digital Library

INSHA'ALLAAH FUTURE PROJECTS

- Islamic Facebook, Islamic SMS Services
- 24 hours Online Islamic Call Centre
- Qur'anPedia, HadeesPedia, AudioPedia, VideoPedia
- e-Books & Audio Books

Type here for Unstructured Content

AIP Search

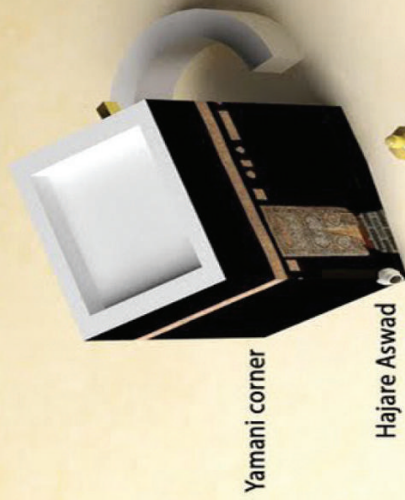
For Structured and Organized Content, Select below language

English	العربية (Arabic)	اردو (Urdu)	हिंदी (Hindi)	తెలుగు (Telugu)
मराठी (Marathi)		ગુજરાતી (Gujarati)	中国的 (Chinese)	
español (Spanish)		français (French)	ಕನ್ನಡ (Kannada)	
Deutsch (German)		বাংলা (Bengali)	தமிழ்(Tamil)	
മലയാളം (Malayalam)		italiano (Italian)	português (Portugal)	
русский (Russian)		čNederlands (Dutch)	Bahasa Melayu (Malaysian)	
অসমীয়া (Assamese)		svenska (Swedish)		

Show more languages

UMRAH GUIDE

①

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

②

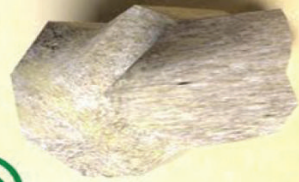
Maqam-e-Ibraheem

Zam Zam Water Taps

Mount Safa

③

Start
 1
 3
 5
 7

Green Lights

The following Du'aa may be recited
رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ الْأَكْرَمُ
 O Lord! Forgive and have Mercy! You are
 all Powerful and most Gracious.

Mount Marwah

2
 4
 6
 Finish

④

WWW.ASKISLAMPEDIA.COM
FREE ONLINE ISLAMIC ENCYCLOPEDIA IN 50+ LANGUAGES

انٹرنیٹ کی دنیا میں عظیم الشان علمی ذخیرہ دنیا کا واحد آن لائن فری اسلامک انسائیکلو پیڈیا جو دنیا کی 50 زبانوں پر مشتمل ہے

www.AskIslamPedia.com | info@askislampedia.com | www.AskMadani.com

Authorized Distributor

**iDOOR MANAGEMENT &
CONSULTANCY SERVICES**

Connecting Business

mansoor.dawah@gmail.com | +91 93909 93901